

NYE RAMMER FOR FOLKETINGET

KONCEPT FOR EN EVENTUEL
OVERTAGELSE AF RIGSARKIVETS
BYGNINGER PÅ SLOTSHOLMEN

2. november 2017

1. Hovedkoncept	4
Vision og overordnet koncept for en udvidelse	5
Et Folketing med en ny tyngde	7
2. Målgrupper	9
Hele Danmarks Folketing	10
3. Nye aktiviteter	12
Det borgervendte perspektiv	13
Det parlamentariske perspektiv	16
Det politiske perspektiv	18
4. Fysiske og funktionelle rammer	19
En enestående mulighed	20
Nye funktioner i Rigsarkivets bygninger	21
Bygningsmæssige opmærksomhedspunkter	27
5. Bilag	37
Bilag 1: Tendenser af betydning for Folketinget	38
Bilag 2: Opmærksomhedspunkter	42
Fotokreditering	43

Introduktion

Med udsigten til at kunne overtage Rigsarkivets historiske bygninger står Folketinget over for nye muligheder. Folketingets vision med en overtagelse er at forblive et af verdens mest åbne parlamenter og i endnu højere grad end i dag, at invitere borgerne indenfor, synliggøre det politiske arbejde og engagere den enkelte.

Samtidig giver en udvidelse mulighed for at lette det pres, der i dag er på Folketingets bygninger, bl.a. i form af for lidt plads til medlemmerne og de administrative funktioner.

Folketinget har bedt BARK Rådgivning om at udarbejde dette koncept for en overtagelse af Rigsarkivets bygninger på Slotsholmen. Konceptet beskriver de behov, muligheder og udfordringer der knytter sig til en eventuel overtagelse. Samtidig konkretiseres visionen om at forblive et af verdens mest åbne parlamenter ift. funktioner og aktiviteter i de nye og eksisterende rammer. Konceptet er blevet til på baggrund af drøftelser på præsidiets juni-møde (2017), samt interviews med Folketingets Præsidium, folketingsmedlemmer, ansatte i folketingsgrupperne og administrationen, ekspertinterviews samt casestudier af førende kulturinstitutioner og parlamenter.

Konceptet skal fungere som beslutningsgrundlag for det videre arbejde med at realisere Folketingets eventuelle overtagelse af Rigsarkivets bygninger.

The background is a solid dark green color. There are several irregular, organic shapes in a light pink or salmon color. One shape is in the top left corner. A large, elongated shape runs along the right edge, starting from the top and extending towards the bottom. Another smaller shape is in the bottom right corner.

1

HOVEDKONCEPT

VISION OG OVERORDNET KONCEPT FOR EN UDVIDELSE

Det politiske og parlamentariske arbejde er det centrale omdrejningspunkt for Folketinget. En udvidelse af de fysiske rammer har som sit hovedfokus at **SYNLIGGØRE** og **UDDANNE** om dette arbejde og at invitere til **DIALOG** og fælles **UDVIKLING** med landets borgere, foreninger og organisationer ift. det politiske og parlamentariske arbejde. Herved skabes en tættere forbindelse mellem borgere, offentlighed og politikere.

Konceptet for en eventuel udvidelse af Folketingets fysiske rammer hviler på tre ben:

- **DET POLITISKE – Folketinget er centrum for politikskabelsen i Danmark og medlemmernes og gruppernes vigtige politiske arbejde skal understøttes og synliggøres**

Det er i og på tværs af Folketingets partigrupper, at visionerne for vores fælles samfund bliver udviklet og politik bliver skabt. Med de nye fysiske rammer kan grupperne i endnu højere grad invitere relevante grupper ind til dialog og udvikling i forbindelse med politikskabelsen. Samtidig skal værdige rammer og et godt fysisk arbejdsmiljø understøtte det daglige arbejde for både medlemmerne og administrationen, i form af bedre rammer for samarbejde, politikudvikling, uformelle møder, sikkerhed, service og sammenhæng i organisationen. Teknologiens muligheder er udnyttet til at bringe folk tættere sammen, fx i mødesituationer.

- **DET PARLAMENTARISKE – Folketinget er det centrale mødested for den demokratiske samtale**

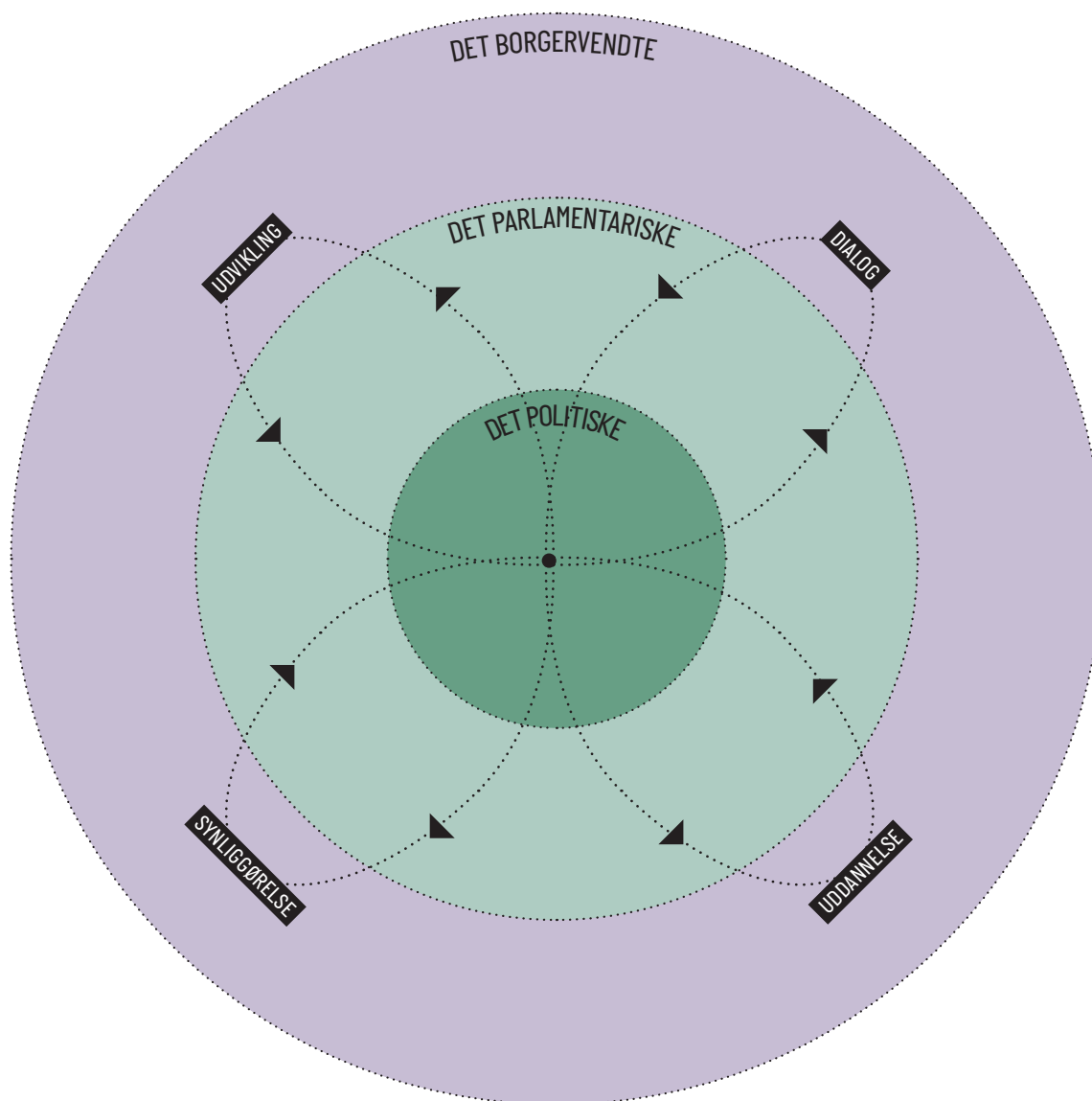
I Folketinget diskuteres, udvikles og besluttet landets lovgivningsmæssige og økonomiske rammer og der føres kon-

trol med regeringens magtudøvelse. Dette arbejde foregår i Folketingssalen og i de mange udvalg og er afhængigt af samarbejdet på tværs af Folketinget. Udvidelsen understøtter mødeaktiviteten og fagligheden i parlamentet - og skaber bedre rum for samarbejdet på tværs, såvel som for kreative, inddragende processer, åbne samråd og deputationer. Nye tiltag synliggøres via TV-transmissioner, live-streaming via nye digitale kanaler, sociale medier, mm.

- **DET BORGERVENDTE – Folketinget er borgernes sted; et sted der inviterer ind, engagerer, oplyser og (ud)danner**

I Folketinget oplever borgerne stedet som en arbejdsplads og mærker den politiske hverdag udspille sig. Samtidig bygges der et ekstra lag på deres oplevelse, gennem formidling, viden, læring og engagerende aktiviteter, hvor der er fokus på nuancerne og de mange dilemmaer i politikskabelsen. Her oplever man som besøgende ikke bare at være i Folketinget, men *føle sig som en del af* Folketystret. Etableres der fremadrettet en besøgsoplevelse, evt. med en vis organisatorisk uafhængighed, øges den oplevede troværdighed og der vil være en hurtig omstillingsparathed ift. formidlingen af aktuelle politiske problemstillinger og temaer.

De tre ben bliver i det følgende uddybet yderligere, bl.a. i forhold til konkrete aktiviteter og funktioner i de nye og eksisterende rammer.

FIGUR 1. Som det fremgår af modellen vil Folketingets vision blive understøttet af en række nye aktiviteter og af en styrkelse af nuværende aktiviteter (se også afsnit 3). Omdrejningspunktet for Folketinget vil fortsat være gruppernes arbejde og politikskabelsen, men fremadrettet skal Folketinget i højere grad række ud og synliggøre og uddanne om det politiske arbejde samt at invitere til dialog og fælles udvikling med borgerne.

DET BORGERVERDTE

- Et inviterende besøgsområde
- Hele Danmarks skoletjeneste om politik og demokrati
- Omvisninger
- Et enkelt og stemningsfuldt møde- og spisested
- Live fra Borgen
- Borgernes debat- og konference- sted
- Andre events og aktiviteter

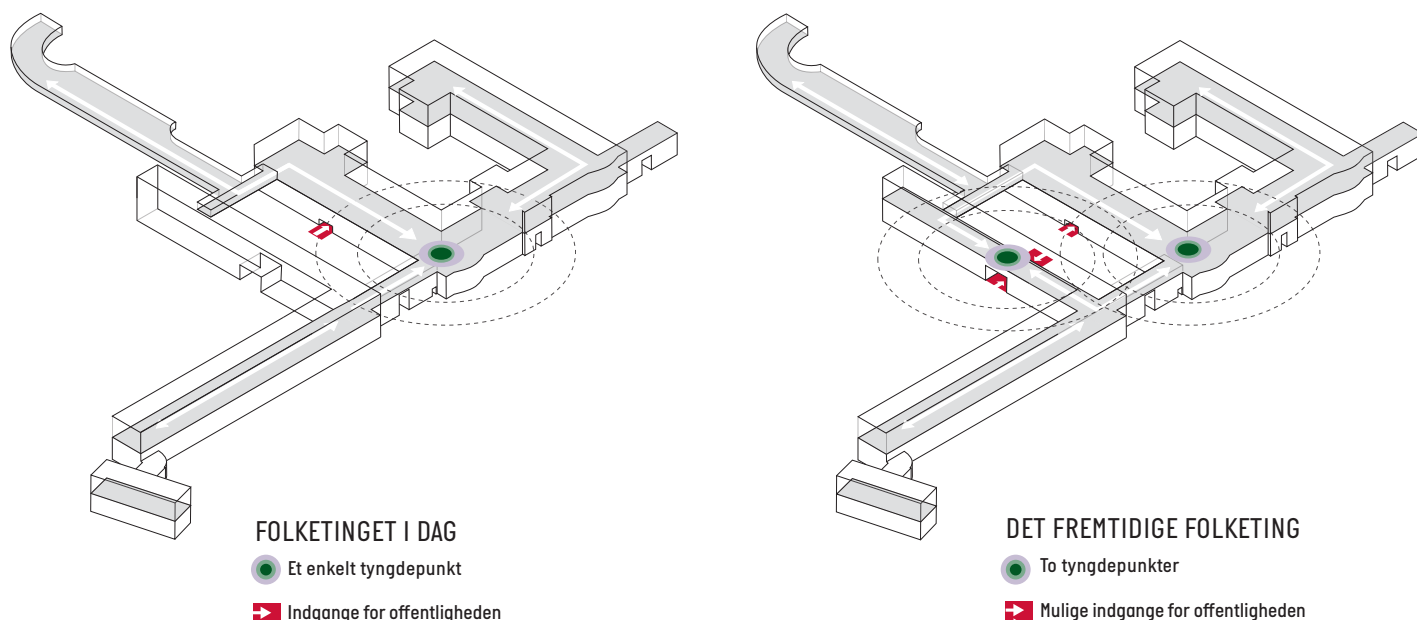
DET PARLAMENTARISKE

- Fagligt funderet udvalgsarbejde
- Deputationer og åbne samråd
- Arbejdet i Folketingssalen
- Kontrol med regeringen
- Demokrativærksted
- Borgerdialog
- Nye dialog- og mødeformer

DET POLITISKE

- Politikudvikling
- Vigtige politiske forhandlinger
- Pressekonferencer
- Alsidigt kontor- og projektarbejde
- Uformelt kollegialt samvær

ET FOLKETING MED EN NY TYNGDE

FIGUR 2. På ovenstående diagram ses Folketingets tyngdepunkt i dag (til venstre) og hvordan et fremtidigt center med udvidelse kunne se ud (til højre). Pilene illustrerer det nye flow, der bliver skabt rundt om Rigsdagsgården.

Det politiske og parlamentariske arbejde i Folketinget er et stort trækplaster for såvel pressen som for de mange besøgende. I dag finder størstedelen af de politiske møder og folketingsgruppernes arbejde sted omkring Folketingssalen, udvalgslokalerne og grupperummene på Christiansborg, hvilket skaber et stort pres på disse områder.

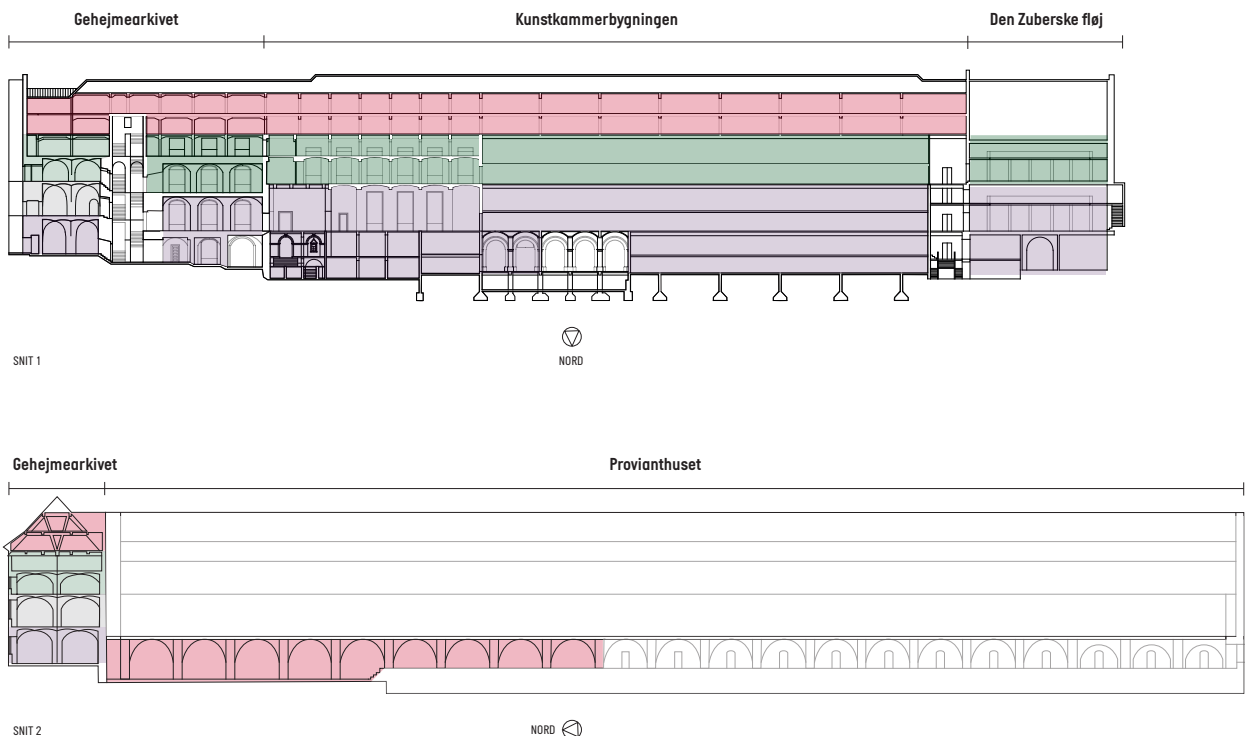
En gennemgående præmis for en eventuel udvidelse er, at Rigsarkivets bygninger skal være en integreret del af Folketinget som mødested, formidlingssted og arbejdsplads. Dermed skal det politiske arbejde, det parlamentariske mødested for politikere og borgere, samt formidlingsaktiviteterne ikke adskilles, men snarere integreres i et flow omkring Rigsdagsgården.

Konceptet lægger derfor op til en forskydning af Folketingets tyngde til omkring Rigsdagsgården, eller nærmere bestemt med et nyt tyngdepunkt i Rigsarkivets bygninger. Forskydningen af Folketingets tyngde skaber ikke bare nye og forbedrede flows mellem Folketingets nuværende bygninger, men vil også medvirke til, at centrum for de politiske aktiviteter føles tættere på for medlemmer og ansatte og at det store pres på Christiansborg lettes. Det indledende oplæg til en fordeling af funktioner i Rigsarkivets bygninger fremgår af figur 3.

Anbefalinger til fordeling af funktioner og flows

De to nye tyngdepunkter giver Folketinget mulighed for, i højere grad end i dag, at understøtte konkrete behov og vigtige samarbejdsrelationer i Folketinget. Det anbefales, at der i den forbindelse tages højde for følgende ønsker og behov:

- Medlemmerne og deres gruppeadministration har udtrykt ønske om at sidde samlet inden for hver folketingsgruppe (eller dele heraf) og har samtidig behov for mere plads til kontor- og mødefaciliteter. Det anbefales, at der frigøres m² på Christiansborg, så medlemmer og gruppeadministration sidder sammen og så vidt muligt samles i bygningerne omkring tyngdepunkt 1 og 2, med let adgang til flowet på Christiansborgs og i Rigsarkivets bygninger.
- Det vurderes, at Folketingets formand og de funktioner der understøtter formanden, samt det meget brugte servicecenter, skal bevare deres placering på Christiansborg.
- I Rigsarkivets bygninger er der mulighed for at etablere en ny besøgsindgang og besøgsområde. Det vil fortsat være en vigtig del af besøget at opleve Christiansborg, men med besøgsområdet lettes noget af det pres, der i dag er på Vandrehallen og det øvrige Christiansborg. Ad-

FIGUR 3. Der anbefales et koncept, hvor dele af de politiske, parlamentariske og borgerrettede/offentlige funktioner etableres i eller flyttes til Rigsarkivets bygninger. Herved øges muligheden for, at Rigsarkivets bygninger opleves som en integreret del af Folketinget som mødested, formidlingssted og arbejdsplads.

	Administrative funktioner
	Politiske og parlamentariske funktioner
	Borgervendte / offentlige funktioner
	Finansministeriet

- ministrative funktioner, der understøtter de borgerrettede aktiviteter bør placeres i eller omkring besøgsområdet. Det anbefales derudover at beholde den nuværende besøgsindgang, så den kan tages i brug ifm. besøg i salen, konferencer og medlemsbesøg.
- Det politiske og parlamentariske arbejde og politikska-belsen spredes ud og udspiller sig ligeledes i Rigsarki-vets bygninger: Det er anbefalingen, at størstedelen af udvalgslokalerne flyttes fra Christiansborg til Rigsarkivets bygninger, mens Finansudvalget og Europaudvalget evt. kan blive på Christiansborg. Dette giver mulighed for at etablere moderne og fleksible udvalgslokaler, der bedre imødekommer de krav bl.a. åbne samråd og tv-transmis-sioner stiller til de fysiske rammer. Samtidig får man fordelt det politiske og parlamentariske liv i Folketinget og får understøttet et nyt tyngdepunkt. Dette vil samtidig skabe attraktionsværdi i Rigsarkivets bygninger for besøgende, besøgsgrupper og pressen og det vil aflaste noget af det nuværende pres omkring Vandrehallen.

- Der skabes bedre rammer for den demokratiske samtale i Rigsarkivets bygninger: Der skabes nye, tidssvarende conference- og mødefaciliteter, der i højere grad end i dag kan invitere borgere og offentlighed indenfor og rumme borgerhøringer, politiske debatter og større konferencer. Ved at flytte dele af konferencerne mm. fra Fællessalen og Landstingssalen over i Rigsarkivet aflastes området omkring Vandrehallen, til gavn for medlemmerne, de besøgende og ansatte.
- For at sikre synergi i det daglige arbejde mellem folketings-grupper, udvalg og administration samt inddragelsen af borgere, bør de funktioner der understøtter det parlamenta-riske arbejde så vidt muligt placeres nær udvalgslokalerne og Folketingssalen. Det bør også overvejes om en alternativ løsning kunne være at etablere fremskudte servicefunktio-ner for det parlamentariske arbejde.
- Det vurderes, at de øvrige administrative funktioner er min-dre afhængige af en central placering.

The background is a solid dark green color. It is decorated with several abstract, organic shapes in a light pink or salmon color. One shape is in the top left corner, another is a large, irregular shape on the right side, and a third is in the bottom right corner. The number '2' is centered in the green area.

2

MÅLGRUPPER

HELE DANMARKS FOLKETING

Folketinget besøges i dag af omkring 100.000 gæster årligt. Det er vurderingen, at Folketinget, med nye rammer og nye funktioner og aktiviteter målrettet især borgere og offentlighed, i højere grad kan imødekomme den store efterspørgsel efter besøg og oplevelser i Folketinget, blive et endnu mere attraktivt besøgsmaal for de nuværende besøgende og samtidig give Folketinget mulighed for at række ud til nye målgrupper. I den forbindelse vurderes der at være et potentiale i at tiltrække flere og yngre klassetrin fra landets skoler, et bredere udsnit af uddannelsesinstitutioner, organisationer og erhvervsliv samt et bredere og mere repræsentativt udsnit af den danske befolkning.

Målgruppevurderingen bygger på eksisterende målgruppe- og markedsanalyser foretaget af Folketinget og eksterne konsulenter, samt på interviews foretaget af BARK Rådgivning med Folketingets medlemmer og administration.

Borgere

Ud af de i alt ca. 100.000 besøgende i Folketinget kommer der årligt mere end 55.000 borgere på omvisninger, enten med Folketingets betjente eller medlemmerne, foruden de omkring 10.000, der besøger Folketinget i forbindelse med

særlige arrangementer. Der er i dag stor efterspørgsel efter at se og opleve Folketinget, en efterspørgsel der langt overstiger den nuværende kapacitet og de fysiske rammer, hvorfor mange henvendelser om besøg må afvises. Borgere besøger Folketinget for at se og opleve det politiske liv udspille sig og møde medlemmerne på gangene.

Med nye faciliteter til at modtage og servicere de besøgende får Folketinget mulighed for at imødekomme den store efterspørgsel og invitere flere borgere indenfor, ved at aflaste de klassiske attraktioner som Vandrehallen og Folketingssalen og bygge nye lag på de besøgendes oplevelse af Folketinget. Borgere vil fremover ikke blot se og opleve det politiske liv, men vil også engagere sig i demokratiet og i politikskabelsen, når Folketinget inviterer ind i et deltagende formidlingsunivers, inviterer til aktuelle debatarrangementer og repræsentative borgerhøringer mm.

Herved øges muligheden også for at vække nysgerrighed og interesse blandt borgere, der ikke normalt engagerer sig i Folketingets arbejde. Samtidig vil Folketinget i højere grad blive borgernes sted, hvor man kan 'hænge ud' i butikken eller cafeen, vende sin oplevelse og mødes over et uformelt måltid mad.

Skoler og uddannelsesinstitutioner

Af de førnævnte ca. 100.000 besøgende i Folketinget udgør skoleeleverne i undervisningsforløb omkring 25.000, svarende til knap 1.000 forløb. Det er i dag primært 8.-9. klasse samt ungdomsuddannelserne der kommer på besøg i forbindelse med samfundsfag og historieundervisning. Der er i dag stor efterspørgsel på besøg og undervisningsforløb fra de danske skoler landet over, og de fleste udbudte forløb bookes op i løbet af få dage. Skolerne og ungdomsuddannelserne kommer især for de populære undervisningsforløb, som 'Politiker for en Dag', hvor eleverne selv deltager aktivt, fremsætter lovforslag og debatterer dem.

Fremadrettet kan Folketinget henvende sig til et bredere udsnit af uddannelsesinstitutioner og klassetrin, ved at gøre de engagerende og aktiverende elementer fra 'Politiker for en Dag' tilgængelige på mere permanent basis i Folketingets nye besøgs- og formidlingsområde. Her vil både yngre og ældre elever kunne gå på opdagelse i politikskabelsens mange nuancer og perspektiver og få suppleret deres viden fra grundbøgerne med ikke-tekstbaseret viden.

Samtidig skabes der nye og mere passende rammer til undervisningsforløb, der kan aflaste de nuværende faciliteter og imødekomme den store efterspørgsel. Dette går desuden fint i tråd med skolereformen og kravet om flere decentrale undervisningsforløb og ud-af-huset dage, hvilket formentlig vil øge efterspørgslen på besøg og undervisningsforløb i Folketinget. I den forbindelse ses et stort potentiale for at knytte bånd til et bredere udsnit af de fremtidige generationer af samfundsborgere og engagere dem i demokratiet og i Folketinget som institution.

Kulturturister

Turister på omvisning i Folketinget udgør ca. 11.000 (ud af de i alt ca. 100.000 besøgende), foruden omkring 250.000 danske og udenlandske besøgende i Tårnet. Besøgstallet afspejler Slotsholmen som en attraktiv destination, særligt for de kulturinteresserede. I 2014 besøgte mere end 1 mio. storby- og kulturturister København¹, foruden de mange endags-turister og danske borgere på familie- og vennebesøg, og de københavnske museer fik tilsammen mere end 5 mio. danske og udenlandske besøg.

De udenlandske storby- og kulturturister kommer særligt fra

de nære, europæiske markeder, samt fra fjernøsten og de efterspørger historiske og kulturelle oplevelser, forstået i bred forstand som lokalt liv, hyggelige miljøer, museer og madoplevelser. Antallet af storbyturister, både danske og udenlandske, i København er de senere år vokset med omkring 5% årligt² og dette forventes at smitte af på området omkring Slotsholmen, i takt med det styrkede samarbejde og branding af Københavns Kulturkvarter³, hvor også Folketinget indgår.

Professionelle aktører

Udover de almindelige besøgende, besøges Folketinget årligt af en lang række professionelle aktører. De professionelle aktører omfatter de mange foreninger, virksomheder og organisationer, der deltager i høringer, debatter og konferencer i Folketinget. Folketinget lægger årligt hus til omkring 250 konferencer, hvor medlemmer inviterer ind for at diskutere et politisk emne i enten Fællessalen, Landstingssalen eller Mødelokale D i Provianthuset. For de professionelle aktører handler deltagelsen om at komme ud med et budskab, sætte et præg på den politiske debat og om at have de rette rammer og den politiske opbakning til at engagere et bredt udsnit af deltagere ifm. konferencer.

Med nye rammer vil Folketinget få mulighed for at invitere flere professionelle aktører indenfor, og herved styrke forbindelsen til erhvervsliv, foreninger og organisationer. Dette gælder især ifm. gruppernes og udvalgenes arbejde, men også som rammen omkring nye typer konferencer, hvor fleksible rammer understøtter den inspirerende samtale, workshops, diskussionsgrupper, udveksling og dialog.

Fodnoter:

- 1 Se rapporten Kulturturisme i Danmark, Visit Denmark, 2016 - http://www.visitdenmark.dk/sites/default/files/vdk_images/PDF-and-other-files/Analyser/2016/kulturturisme-i-danmark.pdf
- 2 Se bl.a. Lars Bernhard Jørgensen, Wonderful Copenhagen [2012] - <http://www.visitcopenhagen.dk/da/wonderful-copenhagen/kobenhavn/kulturen-bliver-den-naeste-vaekstmotor-kobenhavn>
- 3 Københavns Kulturkvarter er en betegnelse for samarbejdet mellem de demokratiske institutioner samt de af byens ældste og mest attraktive kulturinstitutioner, der ligger på og omkring Slotsholmen.

3

NYE AKTIVITETER

DET BORGERVENDTE PERSPEKTIV

Et inviterende besøgsområde

En udvidelse af Folketingets fysiske rammer skaber mulighed for i højere grad at formidle det politiske arbejde og demokratiets historie til de mange besøgende, skoleklasser og interesserede borgere. Med et nyt besøgsområde, samt styrket formidling i både Tårnet og på Christiansborg, åbnes op for den nuancerede kommunikation, der inviterer borgerne til at tage stilling, mærke de politiske dilemmaer på egen krop og udforske hvordan politiske beslutninger og lovændringer relaterer sig til deres eget liv og hverdag. Formidlingen i Folketinget kunne have fokus på demokratiets betydning for samfundet, såvel som på aktuelle debatter, der griber, fortolkes og bruges til at engagere de besøgende. Herved styrkes forståelsen mellem borgerne og det politiske arbejde og borgerne inviteres til at "tænke med" i politikskabelsen.

Hele Danmarks skoletjeneste om politik og demokrati

Fremadrettet får Folketinget mulighed for at udvide de nuværende aktiviteter og tilbud til skoleklasser og uddannelsesinstitutioner og i højere grad at målrette og differentiere undervisningsforløbene, så flere klasser og klassetrin får mulighed for at opleve det politiske liv udspille sig. Samtidig udvides muligheden for at lave mere aktive forløb før/efter en rundvisning, som de populære 'Politiker for en Dag', hvor eleverne inviteres til at deltage i politiske forhandlinger og spil, der skaber transparens i det politiske arbejde. Nye rammer for undervisningen giver også mulighed for at invitere indenfor ifm. særlige arrangementer og gennemføre demokrati-workshops, skolevalg mm. samt kortere undervisningsforløb for fx lærere og undervisere. Herved når Folketinget ud til en bredere kreds af børn, unge og undervisere og får vækket nysgerrigheden for det politiske arbejde tidligt.

Omvisninger

Fremadrettet får Folketinget og medlemmerne mulighed for at invitere flere borgere indenfor på omvisninger og synliggøre det politiske arbejde og Folketingets mange skjulte fortællinger. Herved bliver Folketinget i højere grad et nemt og spontant tilvalg for borgere fra hele landet. Samtidig kan omvisningerne styrkes med et start- og afslutningssted, som sætter rammen omkring oplevelsen, så medlemmer og omvisere har ro til at fortælle om deres arbejde eller diskutere et politisk emne.

INSPIRATION UDEFRA

TED KENNEDY INSTITUTTET

Edward M. Kennedy Institutet for det Amerikanske Senat er dedikeret til at uddanne offentligheden om senatets rolle, opmuntre borgerne til at deltage i demokratiet, puste nyt liv i den offentlige debat og inspirere den næste generation af borgere og ledere til at engagere sig i civilsamfundet. Institutet besøges årligt af 46.000 besøgende, hvoraf omkring 20.000 er skoleelever.

Senator for en dag - læring gennem oplevelser

Instituttets hovedattraktion er en 1:1 replika af senatskammeret i Washington D.C., hvor mere end 100 deltagere har mulighed for at indgå i udformningen og diskussionen af lovforslag, samt forhandlinger og debatter som de foregår i senatet. Målet er at skabe en oplevelse, hvor deltagerne selv indgår i processen bag det politiske arbejde, ser, mærker og tager stilling til politiske dilemmaer, og oplever hvordan valg medfører fravalg og hvordan intet er sort-hvidt. Samtidig giver det store senatskammer mulighed for, at andre besøgende på instituttet kan overvære de iscenesatte forhandlinger.

Teknologien som ramme om den aktuelle udstilling

Instituttets koncept er baseret på fysisk og teknologisk simulation, for at give de bedste forhold for rollespil. Deltagerne modtager hver en tablet med baggrundsinformation om deres rolle, deres spilforløb og de standpunkter, som de skal forsvare eller fremføre. Tabletten guider dem igennem spillet både ude og indenfor kammeret og integrerer samtidig elementer i udstillingen. Den teknologiske platform muliggør, at instituttet hver måned kan udvikle og opdatere deres spil, så de omfavner aktuelle nuancer og dilemmaer i den offentlige debat.

Et enkelt og stemningsfuldt møde- og spisested

Folketinget får mulighed for at invitere borgere og besøgende indenfor til et måltid mad eller en kop kaffe i uformelle, stemningsfulde rammer. En café/restaurant og butik understøtter de besøgendes oplevelse i Folketinget og kan fungere som et hvilested og et start- og slutsted, hvor oplevelsen kan vendes i fællesskab. Det er samtidig her de besøgende kan dykke videre ned i oplevelsen og købe en lille del af Folketinget med hjem og hvor skoler kan opholde sig og spise madpakker i et område specifikt indrettet til dette. Et spisested medvirker til at gøre et besøg i Folketinget mere tilgængeligt.

Live fra Borgen

En udvidelse af de fysiske rammer gør det muligt for Folketinget at etablere nye kanaler for kontakt med hele Danmarks befolkning. Med et tv-studie åbnes op for, at medlemmerne kan vise deres side af Folketinget, få det parlamentariske arbejde ud og vise hvordan deres hverdag udspiller sig. Samtidig kunne et tv-studie være stedet, hvor medlemmerne kan debattere i et mere uformelt miljø, der taler til et bredere publikum end den nuværende folketingskanal.

Borgernes debat- og konferencested

En udvidelse af de fysiske rammer skaber mulighed for, at Folketinget i højere grad end i dag kan danne rammen om konferencer med et politisk fokus. Med moderne conference-faciliteter, der er fleksible ift. bordopstillinger og workshops får Folketinget mulighed for at understøtte aktuelle debatter, politisk engagement og den konstruktive og udfordrende dialog. Samtidig øges muligheden for at højne servicen ifm. konferencerne, ved at der skabes plads til forplejning, gode garderobeforhold mm., samtidig med at flaskehalsene omkring Vandrehallen aflastes. Herved åbnes Folketinget op for en bredere kreds af interesserede borgere fra både erhvervsliv, organisationer og foreninger.

Andre events og aktiviteter

Folketinget får mulighed for at styrke en række af de eksisterende aktiviteter, herunder fx Kulturnat, Statsborger-skabsdagen mm. gennem mere plads, bedre formidling og flere engagerende aktiviteter. Herudover giver en udvidelse mulighed for, at introducere en række nye borgerrettede aktiviteter, både i Folketinget og ude i landet som fx en årlig partilederrunde, hvor borgerne inviteres ind til at lytte med og debattere, tematiserede events på fx kvindernes kampdag eller "Kom og lær at lave et lovforslag".

INSPIRATION UDEFRA

MUSEUM OF AUSTRALIAN DEMOCRACY

Museum of Australian Democracy er et demokratimuseum i den gamle parlamentsbygning i Canberra, placeret over for det australske parlament. Museet har årlig omkring 360.000 besøgende, hvoraf omkring 80.000 er skoleelever. Museet har de senere år øget besøgstallet væsentligt, særligt pga. et strategisk fokus på at være et åbent og levende mødested og rammen omkring de uensurerede samtaler og store visioner for fremtidens demokrati.

Uafhængighed – en ramme for aktualitet og tillid

Museum of Australian Democracy er en uafhængig institution, hvilket muliggør et fokus på aktuelle spørgsmål og temaer, der både kan forekomme politisk sprængfarlige og kræver en stor, omstillingsparat organisation med dygtige formidlere, der kan stable en udstilling på benene i løbet af få uger.

Udstillingen som ramme omkring borgerinddragelse og debat

De permanente udstillinger er bygget op omkring devisen om, at tillid styrkes gennem nuanceret debat og næsten

alle udstillinger har et *call-for-action*, hvor de besøgende kan tilkendegive deres mening eller konvertere centrale pointer i formidlingen til aktiv handling i 'den virkelige verden'. På den måde samler museet løbende input, meninger og følelser sammen, på tværs af demografi, tid og nationaliteter, og giver dem en fælles stemme, gennem bl.a. forskningspublikationer og/eller materiale der overdrages til medlemmerne af parlamentet.

Stærke partnerskaber sikrer et højt fagligt niveau

Museum of Australian Democracy er et museum uden egen forskning og indsamling, hvilket til gengæld kræver stærke faglige partnerskaber, der kan sikre et højt niveau i udstillinger, oplevelser og arrangementer og der kan bidrage med viden og udstillingsobjekter. I den forbindelse samarbejdes der særligt med de omkringliggende nationale museer, UNHCR, Satiretegnerforbundet, og universiteter.

Hele landets videns- og læringssted

Museet arbejder aktivt med at nå alle grupper af befolkningen og med at være hele landets videns-, lærings- og formidlingssted. Dette opnås bl.a. gennem decentral undervisning, hvor museets ansatte tager ud på landets skoler og underviser både elever og lærere i demokrati, rollespil mm. Samtidig arbejdes der med flere forskellige formidlingsspor og aktiviteter, målrettet forskellige aldersgrupper og klassetrin.

DET PARLAMENTARISKE PERSPEKTIV

Fagligt funderet parlamentarisk arbejde

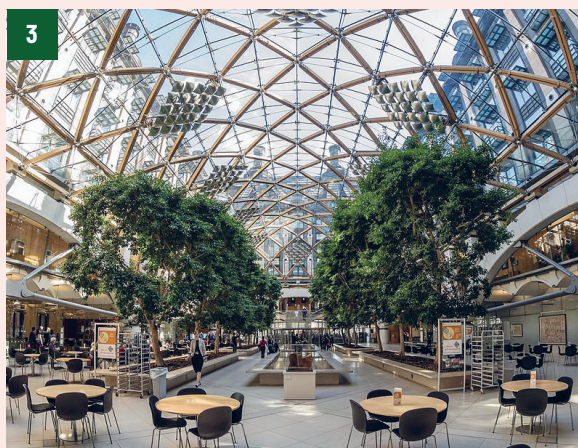
Folketingets vigtigste funktion er at være den afgørende del af statsstyret og træffe politiske beslutninger. En udvidelse af de fysiske rammer i Folketinget kan understøtte og synliggøre det fagligt stærke parlamentariske arbejde, idet der skabes plads til i højere grad at invitere eksperter, interessenter, erhvervsliv og borgere ind udefra i forbindelse med bl.a. høringer, deputationer og åbne samråd. Muligheden for at skabe nye faciliteter ved høringer og åbne samråd kan give både medlemmer og tilhørere bedre plads. Faciliteterne til det parlamentariske arbejde kan samtidig fremtidssikres, når det gælder logistik, adgang, IT udstyr, ventilation og teknik, så det parlamentariske arbejde lettes og fortsat kan indgå som en naturlig del af Folketingets arbejde.

Demokrativærksted og borgerdialog

Folketinget får fremadrettet bedre rammer til at invitere borgere, eksperter og interessenter indenfor og lægge hus til for eksempel borgerhøringer og paneler med et repræsentativt udsnit af den danske befolkning, fx for at diskutere et givent emne eller for at definere og prioritere en dagsorden. Herved kan Folketinget i højere grad fungere som en platform eller et værksted for demokratisk innovation, dialog og samskabelse og kan blive et hus som borgerne føler ejerskab til. Dette giver mulighed for at borgerne føler sig hørt og integreret i det politiske arbejde.

Nye dialog- og mødeformer

En udvidelse af Folketingets rammer kan understøtte mødeaktiviteten i Folketinget og medlemmernes mulighed for at invitere borgere, foreninger og interessenter indenfor til både debatkredsarrangementer, partiarrangementer, formelle diskussioner og mere uformel dialog og samtale. Herved åbnes Folketinget op for en bredere kreds af interesserede borgere fra både erhvervsliv, organisationer og foreninger.

INSPIRATION UDEFRA

PORTCULLIS HOUSE

Portcullis House er det engelske parlaments kontorbygning og udvalgshus. Det åbnede i 2001 og er indrettet specifikt til at huse udvalgslokaler, borgerrettede funktioner, såvel som kontorfaciliteter til 213 medlemmer og deres ansatte.

Et levende udvalgshus

1. etage i Portcullis House er en åben etage med en række moderne udvalgslokaler indrettet med tv, kameraer og mikrofoner, der gør det muligt at sende live via parlamentskanaler. Der er etableret konference- og mødefaciliteter, og det er her borgerne kan opleve det politiske liv udspille sig; deltage i udvalgsmøder, gå på opdagelse i kunstsamlingen og skoler fylder de multifunktionelle sale ifm. workshops og skoleforløb.

Uformelle mødesteder

Stueetagen og de øvre etager er forbeholdt medlemmerne og inviterede. Udover kontorfaciliteter ligger der et attraktivt restaurantmiljø, et cafeteria, en kaffebær og en overdækket gårdhave, hvor medlemmerne mødes på uformel vis og som de senere år er blevet et populært baggrundstæppe for interviews og live-udsendelser på tv.

INSPIRATION UDEFRA

THE NEW DEMOCRACY FOUNDATION

The New Democracy Foundation er et uafhængigt, australsk forskningsinstitut med fokus på innovation i udførelsen af demokrati. Instituttets formål er overordnet set at genoprette tilliden til beslutningstagere, ved at eksperimentere med nye former for borgerinddragelse, og der samarbejdes derfor tæt med medlemmerne af det australske parlament.

Borgerjuryer kan styrke repræsentativiteten i det politiske arbejde

Borgerjuryer planlægges og afholdes af The New Democracy Foundation i tæt samarbejde med medlemmerne af det australske parlament og er en tilføjelse til det repræsentative demokrati. Borgerjuryerne består af et repræsentativt udsnit af borgere, der involveres i den lovgivende proces med det formål at teste holdningen til et givent emne eller at give svar på og anbefalinger til centrale

politiske spørgsmål. Jurymodellen viser, at medlemmerne er villige til at sætte fokus på et problem og lytte til hele befolkningen. Herigennem har borgerjuryerne styrket tilliden og ejerskabet til en række centrale politiske beslutninger i Australien, samtidig har det styrket borgernes opfattelse af gennemsigtighed og repræsentativitet i et ellers ofte fremmedgjort politisk landskab.

Medlemmerne er drivkraften bag den succesfulde inddragelse

Juryen mødes typisk 5-6 gange i løbet af 6 måneder, hvor emnet drøftes indbyrdes og juryen har mulighed for at udspørge eksperter og politikere for at få flere perspektiver med. Erfaringerne fra Australien peger på, at medlemmerne spiller en central rolle for borgerjuryernes arbejde og borgernes villighed til at medvirke. Det at medlemmerne initierer juryerne skaber en nærhed mellem borgerne og den endelige beslutning, så eventuelle anbefalinger ikke syltes i bureaukrati. Samtidig viser erfaringerne, at dokumentation og opsamling på processen er essentielt for at sikre ejerskab til processen på den lange bane.

DET POLITISKE PERSPEKTIV

Vigtige politiske forhandlinger

Med nye, historiske rammer får Folketinget mulighed for, i højere grad end i dag, at skabe værdige rammer til brug ved offentlige besøg, større politiske møder og vigtige forhandlinger, forligshandlinger eller regeringsforhandlinger. Herved vil Folketinget som centrum for det politiske liv i Danmark kunne understøttes, både indadtil og udadtil.

Pressekonferencer

En udvidelse af de fysiske rammer gør det muligt for Folketinget at etablere nye og mere tidssvarende rammer for kontakten mellem medlemmer, presse og offentlighed. Nye rammer til fx pressekonferencer giver medlemmerne mulighed for i højere grad end i dag at invitere pressen ind for at offentliggøre eller kommentere på større nyheder, samt at henlede pressens og offentlighedens opmærksomhed på et emne, der ellers ikke havde deres interesse. Herved styrkes medlemmernes mulighed for at orientere om, synliggøre og formidle deres politiske arbejde til en bred kreds af borgere.

Alsidigt kontor- og projektarbejde

En udvidelse af de fysiske rammer i Folketinget kan understøtte det daglige arbejde i Folketinget for medlemmer, gruppeadministration og Folketingets administration og styrke både nærhed, dialog og samarbejde. Med mere plads øges muligheden for at skabe tidssvarende rammer og et godt og alsidigt arbejdsmiljø med rum til både privatkontorer, åbne kontorlandskaber, plads til personalemøder samt til mere projektorienterede forløb med workshops og idéudvikling.

Uformelt, kollegialt samvær

Folketinget får fremadrettet bedre rammer til at understøtte det uformelle møde mellem kollegaer og etablere små vandhuller, hvor man kan mødes på tværs og hvor de som sidder længere væk kortvarigt kan slå sig ned og arbejde. Samtidig kan sådanne steder understøtte den uformelle dialog og den opfølgende samtale med kollegaer eller partifæller efter vigtige drøftelser eller efter en lang arbejdsdag.

INSPIRATION UDEFRA

G1000

G1000 er et belgisk initiativ, som voksede ud af Belgiens manglende evne til at danne regering i 2011 og en efterfølgende analyse af det repræsentative demokratis behov for at tilpasse sig fremtiden. Analysen pegede på, at valgstrategier og meningsmålinger ofte bliver en hæmsko for at skabe fremtidssikrede løsninger og at dette i stedet kræver en højere grad af interaktion mellem borgere og politikere. Dermed blev G1000 processen født, en proces hvor 1000 tilfældigt udvalgte borgere kommer med løsninger på centrale politiske problemstillinger. Processen har efterfølgende spredt sig til flere europæiske lande, bl.a. Holland og Frankrig.

At bringe borgeren i spil

G1000 processen er organiseret i tre faser, der virker som en tragt fra den enkelte borgers mening til konkrete anbefalinger på politikernes bord. Det er en proces som giver et bredt udsnit af borgere mulighed for at komme til orde, men som også udfordrer borgerne med indslag fra eksperter og som synliggør nogle af de konsekvenser svære beslutninger medfører. Hermed øges borgernes forståelse for det politiske arbejde bag kulisserne samtidig med at deres egne erfaringer, ekspertise og holdninger bringes i spil.

4

**FYSISKE OG
FUNKTIONELLE
RAMMER**

EN ENESTÅENDE MULIGHED

Den mulige overtagelse af Rigsarkivets bygninger rummer et stort potentiale for Folketinget som helhed, både set i forhold en styrkelse af det politiske, parlamentariske og det borgervendte aspekt af Folketingets virke.

En overtagelse af Rigsarkivets bygninger, rummer samtidig muligheden for at forene Folketingets bygningsmasse og skabe bedre fysisk og funktionel sammenhæng og sikkerhed i anlægget omkring Rigsdagsgården. Samtidig er det chancen for at skabe mere plads til aktiviteter, der i endnu højere grad kan aktivere og engagere borgerne.

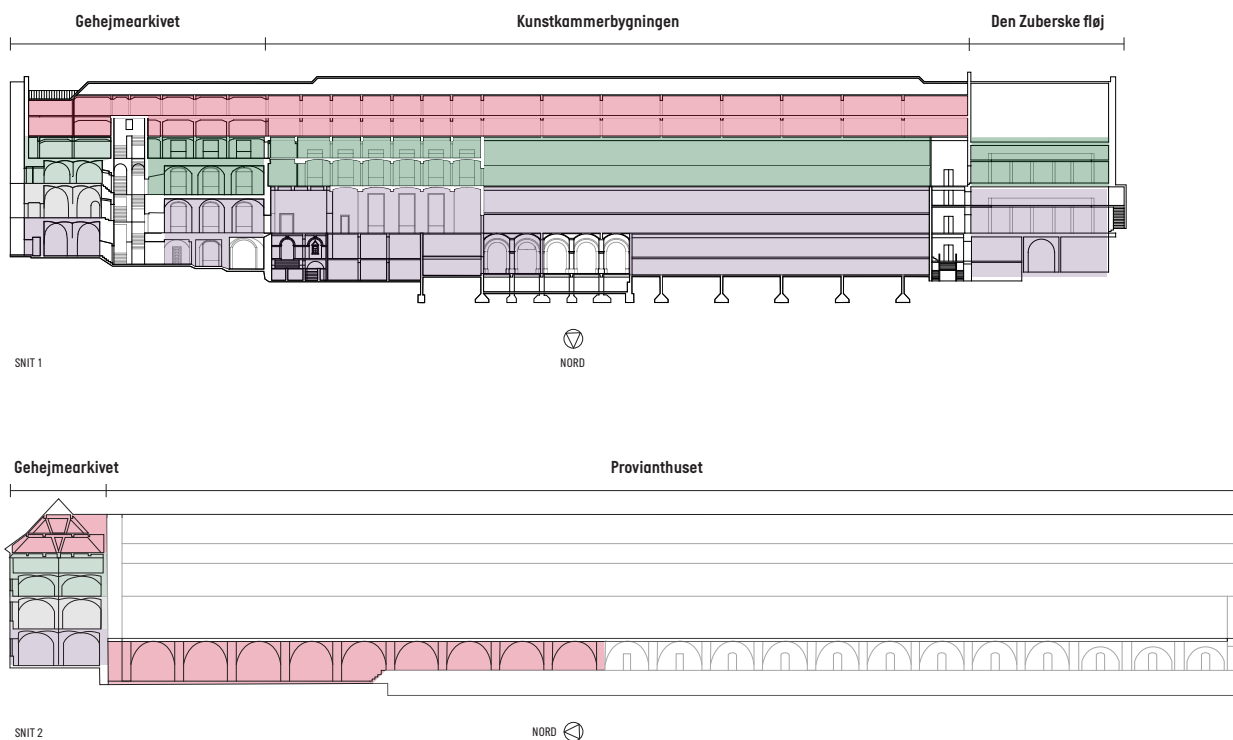
I det følgende beskrives en række muligheder, som er formuleret på baggrund af input fra interviews m.m., som BARK Rådgivning har gennemført. Mulighederne skal ses i lyset af, at der kan være funktionelle og bygningsmæssige begrænsninger som der skal tages hensyn til.

- Rigsarkivets bygninger vil give mulighed for at genskabe en fysisk og funktionel helhed for det samlede Folketings bygninger. Dette sker blandt andet ved at skabe et nyt funktionelt tyngdepunkt og forbedret flow omkring Rigsdagsgården.
- Rigsarkivets bygninger rummer ca. 10.000 m², hvilket vil øge de nuværende 65.000 m² med ca. 15%, og dermed imødekomme det relativt store pres der er på dele af det nuværende Folketing.
- Med Folketingets bygninger på alle fire sider af Rigsdagsgården, er der potentiale til at forbedre sammenhængen med byen og styrke adgang til - og flows mellem - Folketingets forskellige bygninger. Rigsdagsgården rummer desuden et potentiale til at blive opgraderet som et byrum, der understøtter bygningernes funktion og kan bruges mere aktivt bl.a. i forhold til borgervendte aktiviteter og events.
- En overtagelse af Rigsarkivets bygninger vil forene Folketingets bygningsmasse og skabe en bedre fysisk og

funktionel sammenhæng i anlægget omkring Rigsdagsgården. I den forbindelse bliver Rigsdagsgården et helt centralt byrum på Slotsholmen, der vil kunne understøtte Folketingets virke og især de mere borgerrettede aktiviteter. Endvidere giver det mulighed for et udbygget samarbejde med de øvrige institutioner på Slotsholmen.

- Med nye, borgerrettede aktiviteter styrkes Folketinget som besøgssted og som en del af Slotsholmen, hvor et besøg strækker sig til mere end enkelte bygninger eller rum, men til en oplevelse af én samlet, historisk kulturdestination.
- Den nuværende brug af Rigsarkivets bygninger modarbejder delvist bygningernes fredningsværdier, særligt i Gehejmearkivet, hvor rummene er lavet som gennemgangsrum, men er lukket af, dels i Den Zuberske Fløj, hvor de flotte sale er fyldt med opmagasinerede effekter og dels i Kunstkammerbygningen, hvor den nuværende opdeling går imod de originale, mere åbne rumligheder. Ved en eventuel overtagelse vil man have muligheden for at føre rumligheder tættere på deres oprindelige brug og udtryk.
- Samtidig er det vigtigt at holde sig for øje, at der er tale om fredede bygninger, hvor der skal søges om tilladelse til alle ændringer, der går ud over almindelig vedligeholdelse. Der er derfor en risiko for, at foreslåede funktioner og fordeling i det skitserede koncept ikke kan gennemføres. I dette tilfælde kan det blive nødvendigt at finde mere radikale og omkostningstunge løsninger.
- Det er desuden vurderingen, at der med det skitserede koncept vil kunne frigives mellem 1.000- 1.500 m² på Christiansborg, hvoraf ca. 450 m² udgør politiske og parlamentariske funktioner, og ca. 750 m² udgør administrative funktioner.

NYE FUNKTIONER I RIGSARKIVETS BYGNINGER

FIGUR 4. Der anbefales et koncept, hvor dele af de politiske, parlamentariske og borgerrettede/offentlige funktioner etableres i eller flyttes til Rigsarkivets bygninger. Herved øges muligheden for, at Rigsarkivets bygninger opleves som en integreret del af Folketinget som mødested, formidlingssted og arbejdsplads.

	Administrative funktioner
	Politiske og parlamentariske funktioner
	Borgervendte / offentlige funktioner
	Finansministeriet

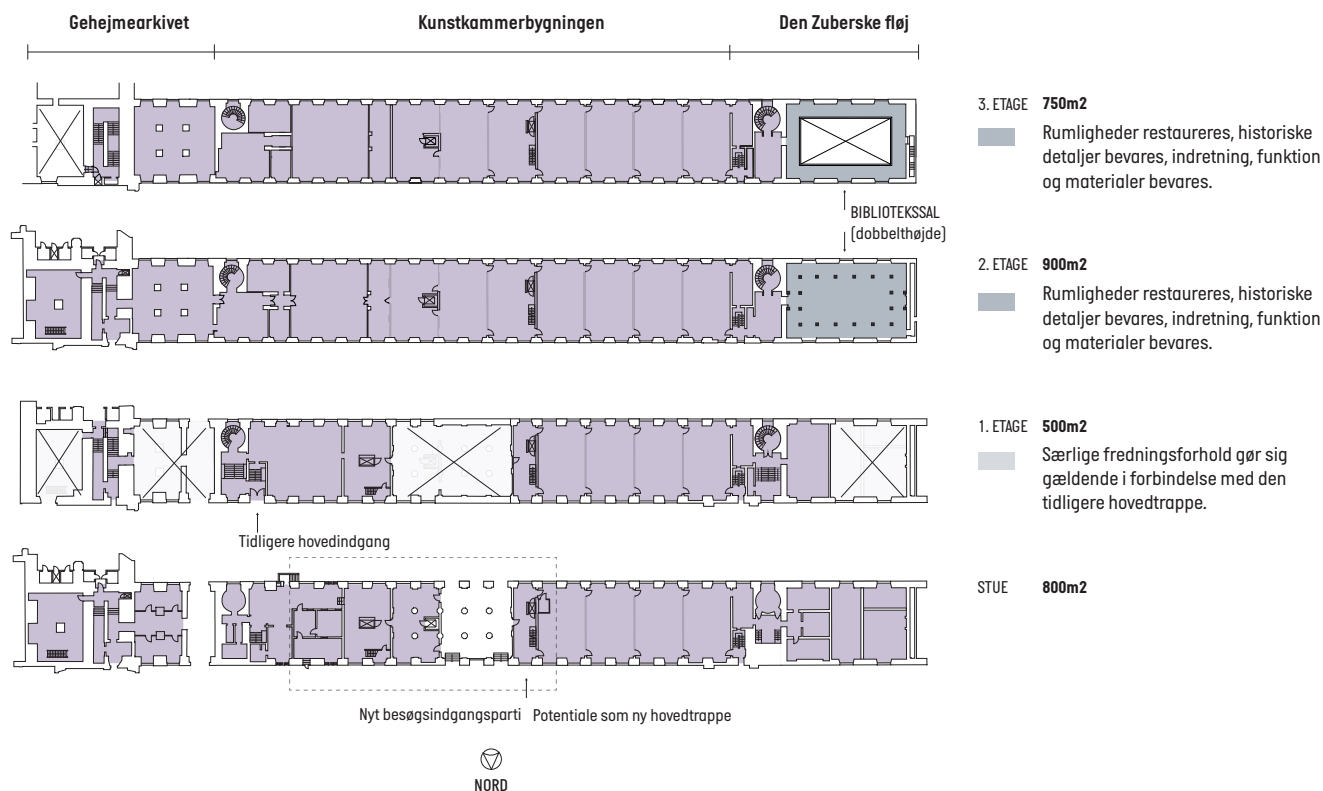
En overtagelse af Rigsarkivets bygninger giver mulighed for at skabe et sammenhængende flow omkring Rigsdagsgården og introducere en række nye funktioner, som understøtter visionen om at forblive et af verdens mest åbne parlamenter.

Det er vigtigt, at de nye funktioner i Rigsarkivets bygninger samt flytningen af eksisterende funktioner, tænkes tæt sammen med de resterende funktioner og aktiviteter i Folketinget, så Folketinget opleves som ét samlet sted for både medlemmer, ansatte og besøgende. I den forbindelse bør der fx tages højde for, at besøgsområdet, både ift. modtagelse,

service og formidling flyder ud i Folketingets andre borgervendte områder.

Der anbefales en tredeling af Rigsarkivets bygninger, som imødekommer konceptet omkring et integreret Folketing, hvor politiske, parlamentariske og borgervendte funktioner fordeler sig således:

- Borgervendte/offentlige funktioner: stueetage til 3. etage
- Politiske og parlamentariske funktioner: 4.-5. etage
- Administrative funktioner: 6. etage og loft, samt stueetagen i Provianthuset

FIGUR 5.

BORGERVENDTE/OFFENTLIGE FUNKTIONER: Stue - 3. etage

Det anbefales, at stue til 3. etage i Rigsarkivets bygninger indrettes til borgervendte funktioner. Denne del af Rigsarkivets bygninger kan bruges til at åbne Folketinget op, ved at sammentænke en stor, central besøgsindgang med andre borgervendte funktioner, så oplevelsen af Folketinget starter allerede ved indgangen. Samtidig er det i denne del af Rigsarkivets bygninger, der er bedst mulighed for at skabe store, åbne rum i historiske rammer til bl.a. borgerinddragelse, skoleforløb, konferencer mm., der kan bidrage til at aflaste det nuværende pres på bl.a. Vandrehallen. Så radikale ændringer vil dog kræve tilladelse fra fredningsmyndighederne.

Etagerne udgør i dag samlet set omkring 2.950 netto m², hvoraf stuen er omkring 800 m², 1. etage er omkring 500 m², 2. etage er omkring 900 m² og 3. etage er omkring 750 m². 1. og

3. etage er i dag indskudt med rist i den vestlige del af Kunstammerbygningen, og de nuværende fredningsbeskrivelser peger på, at de efter al sandsynlighed vil kunne fjernes, for i stedet at etablere dobbelthøjder på de to originale etagedæk eller at de alternativt vil kunne erstattes af mere permanent etageadskillelser.

Det er den indledende vurdering, at de borgervendte funktioner, herunder sluse, formidling, kontorer, café og butik samt faciliteter til skoler, konferencer og tv-studie, tilsammen vil optage mellem 3.000-3.500 m². Det kan derfor blive nødvendigt, i den endelige programmering at bibeholde eksisterende dæk og/eller at inddrage pavillonerne i Biblioteksgården.

Det bliver desuden vigtigt at tænke de borgervendte funktioner i Rigsarkivets bygninger tæt sammen med de nuværende borgervendte funktioner på Christiansborg og i Tårnet.

6. Eksempel på etage med rist

7. Gennemgang til Bibliotekshaven fra Rigsdagsgården langs Provianthuset.

Besøgsområde m. sluse, café, butik og formidling

I stuen, 1., og 2. etage anbefales et samlet besøgsområde med en stor besøgsindgang, cafe, butik og formidling. Så fremt det viser sig at være muligt anbefales besøgsindgangen etableret i gennemgangen mellem Rigsdagsgården og Bibliotekshaven, hvor der kan skabes plads til sikkerhed og service, så et besøg i Folketinget føles som en velkomst frem for som et sikkerhedstjek. Herfra kan de besøgende føres videre til deres ærinde, eller blive fristet undervejs af formidlingen, cafeen eller butikken, som anbefales sammentænkt med besøgsindgangen. I den forbindelse bør støttefunktioner som fx køkken- og kontorfaciliteter tænkes med ind. At åbne arealerne op omkring en evt. central besøgsindgang i midten af bygningen vil samtidig tilføre nye flugtveje centralt i bygningen, som ikke eksisterer i dag.

TV-studie

I Kunstkammerbygningens stueetage giver de store buede vinduer mod Christiansborg, mulighed for stærk genken-

delighed, med kig direkte til hovedtrappen. Det ville derfor være oplagt at etablere faciliteter til TV-studie her, som kan danne ramme om politiske debatprogrammer, reportager fra Folketinget, etc. At etablere fx TV-studie i gadeplan ville udover en stærk visuel genkendelighed til Christiansborg også skabe synlighed omkring Folketingets arbejde udefra.

Konference-, skolefaciliteter og repræsentationslokaler

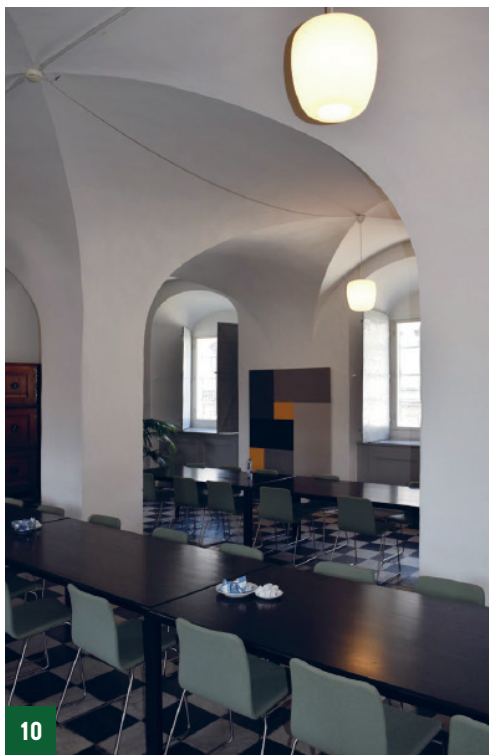
Det anbefales, at konference- og skolefaciliteter etableres på 2. og 3. etage, hvor der er flest m² med ændringspotentiale. Det bør undersøges om der er mulighed for at etablere større rum ved at fjerne skillevægge og om der kan arbejdes med dobbelthøjde mellem de to etager, hvilket kan gøre lange rum mere anvendelige og skabe plads til alsidige konference- og mødeaktiviteter, skoleforløb samt parlamentariske aktiviteter som borgerhøringer mm. I Gehejmearkivbygningen er pladsen oplagt til understøttende faciliteter til de borgervendte aktiviteter, og den flotte, fredede bibliotekssal i den Zuberske bygning kunne fx benyttes til repræsentationslokaler.

8

9

10

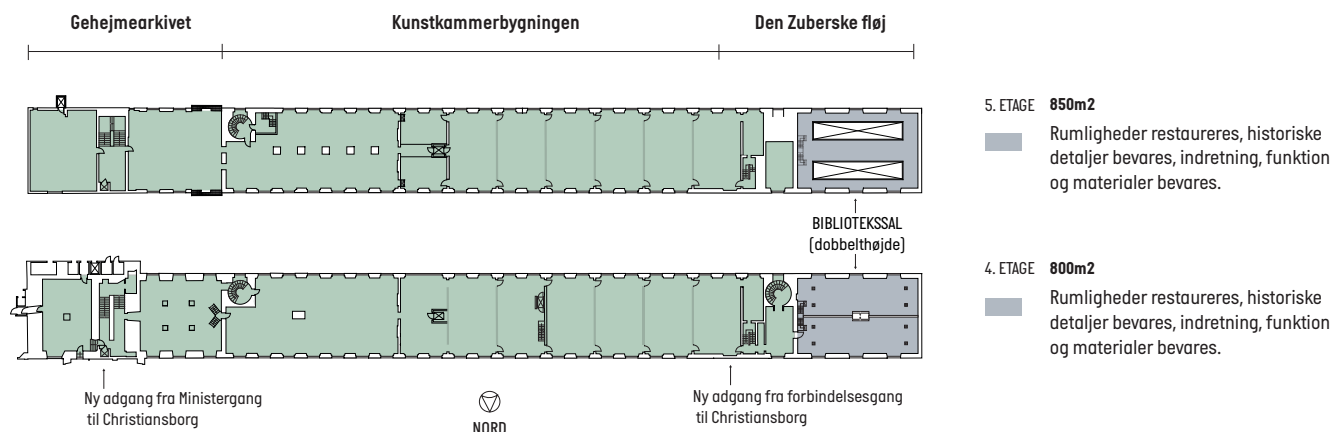

11

8 / 9. I dag er der storrumskontor i dobbelthøjde i den østlige del af Kunstkammer bygningen på 2. etage. Denne kunne omdannes til konference-/ skole-faciliteter, og/eller forlænges ved nedlægning af skillevægge og indskudt 3. etage (rist).

10. I dag er der kantine på Gehejmearkivbygningens 2. etage. Den kunne om dannes til understøttende faciliteter til de borgervendte aktiviteter.

11. Salen på 2. etage i den Zuberske bygning emmer af historie og den flotte sal med den indskudte balkon og rige detaljer har potentiale til at lave et unikt repræsentationslokale.

FIGUR 6

POLITISKE OG PARLAMENTARISKE FUNKTIONER: 4.-5. etage

De politiske og parlamentariske funktioner etableres, så de bliver en del af hovedåren i det nye flow. Der er ikke et fuldt overblik over etagefordelingen, men her arbejdes der med 4.-5. etage. Derfor bør det undersøges om der kan skabes gennemgang til Christiansborg, Provianthuset og Ridebanen og hvorvidt der samtidig er mulighed for at åbne store dele af etagerne op gennem nedlæggelse af de nuværende skillevægge. Samtidig har etagerne nærheden til de borgervendte funktioner, hvilket vil understøtte forbindelsen mellem borgere og medlemmer og skabe mulighed for dialog med offentligheden.

4.-5. etage udgør i dag samlet set godt 1.650 netto m², hvoraf ca. 800 m² er på 4. etage og ca. 850 m² er på 5. etage. 5. etage er i dag indskudt med rist og de nuværende fredningsbeskrivelser peger på, at den efter al sandsynlighed vil kunne fjernes, for i stedet at etablere dobbelthøjder på det originale etagedæk, eller at den alternativt kunne erstattes af en mere permanent etageadskillelse, hvis det i den senere programmering findes relevant.

Det er den indledende vurdering, at de politiske og parlamentariske funktioner, herunder udvalgs- og mødelokaler, samt uformelle mødesteder vil optage mellem 1.000-1.500 m².

Udvalgs- og mødelokaler

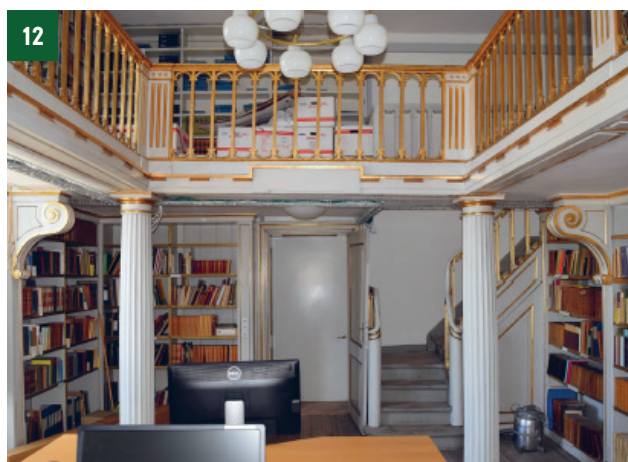
På de to etager anbefales det at etablere lokaler, der kan bruges til udvalgs-møder, åbne samråd, deputationer, møder og borgerinddragelse. Her har medlemmerne nem adgang fra alle dele af Folketinget og borgerne fra den borgervendte del af Rigsarkivets bygninger.

Uformelle mødesteder

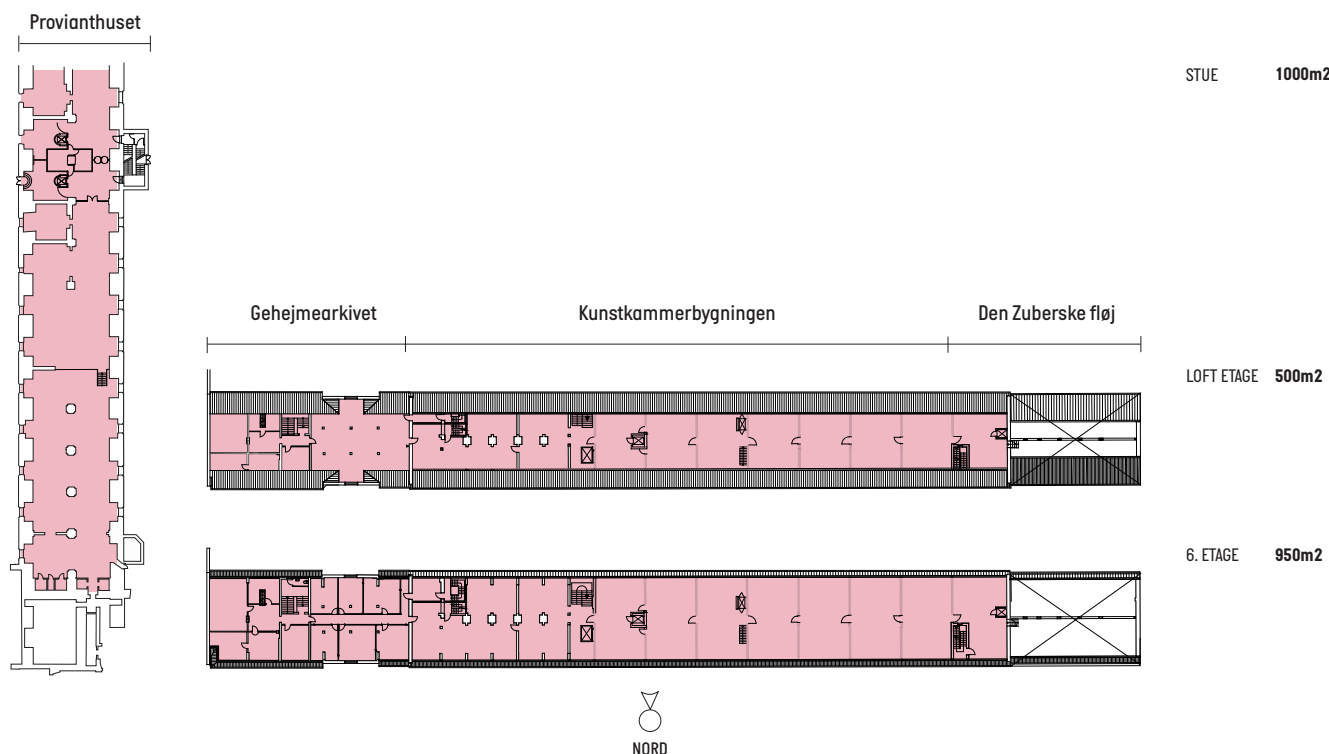
I forbindelse med det nye flow, anbefales det at etablere mindre aktivitetscentre eller områder, der kan bruges som uformelle mødesteder eller forberedelseslokaler, for både medlemmer, gæster og administrativt personale. Dette kunne oplagt indtænkes i forbindelse med det nye flows knudepunkter i Gehejmearkivbygningen eller etableringen af et samlingspunkt i den historiske bibliotekssal i den Zuberske bygning. I den forbindelse bør støttefunktioner som fx køkken-faciliteter tænkes med ind.

Pressekonferencer

I dag har Folketinget ingen faciliteter øremærket til at afholde pressekonferencer. Det vurderes, at der er behov for et rum, hvor folketingsgrupper og udvalg har mulighed for at invitere til pressekonference. Dette anbefales placeret i Rigsarkivets bygninger.

12. Den ene halvdel af læsesalen på 4.-5. etage i den Zuberske bygning.

FIGUR 7

ADMINISTRATIVE FUNKTIONER:

6. etage-loftetage, samt stuen i Provianthuset

6. etage og loft i Rigsarkivets bygninger, samt stuen i Provianthuset bliver attraktive pga. deres nærhed til det nye flow mellem tyngdepunkterne og det politiske og parlamentariske arbejde. Det anbefales derfor, at disse etager, hvis muligt, bruges som administrative støttefunktioner til dette arbejde eller andre funktioner med behov for nærhed hertil.

Etagerne udgør i dag samlet set godt 2.450 netto m², hvoraf stuen i Provianthuset udgør ca. 1000 m², 6. etage omkring 950

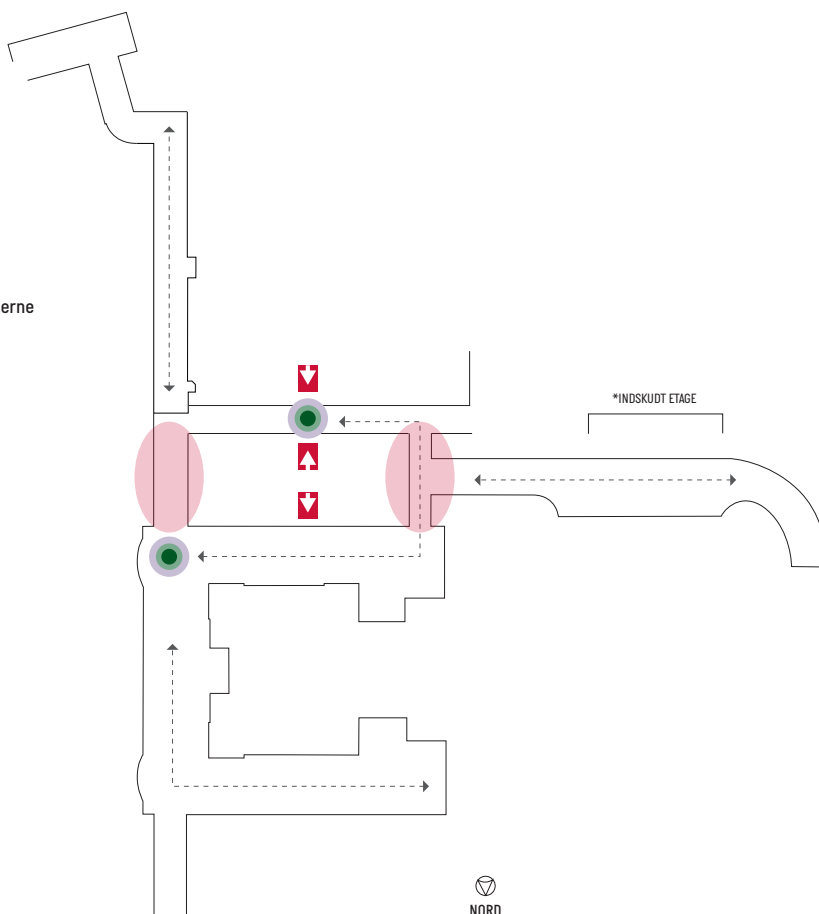
m² og loftet omkring 500 m². I Gehejmearkivbygningen er der vinduer og de nuværende fredningsbeskrivelser peger på, at der efter al sandsynlighed vil kunne etableres vinduer i Kunstammerbygningen. Den Zuberske bygning har ikke nogen brugbare 6. eller loftetage på grund af hængende lofter.

En etableringen af vinduer kan dog blive en udfordring ift. krav om tidssvarende kontorfaciliteter. Alternativt kunne disse etager tages i brug til borgerrettede aktiviteter og formidling, der ikke på samme måde stiller krav til lysindfald og udsyn.

BYGNINGSMÆSSIGE OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

DET FREMTIDIGE FOLKETING

- To tyngdepunkter
- Mulige indgange for offentligheden
- Opmærksomhedspunkter i forbindelsesbygningerne

FIGUR 9.

1

Opmærksomhedspunkter – Forbindelsesbygningerne / At skabe et optimeret flow mellem Rigsarkivets bygninger og de resterende bygninger i Folketinget

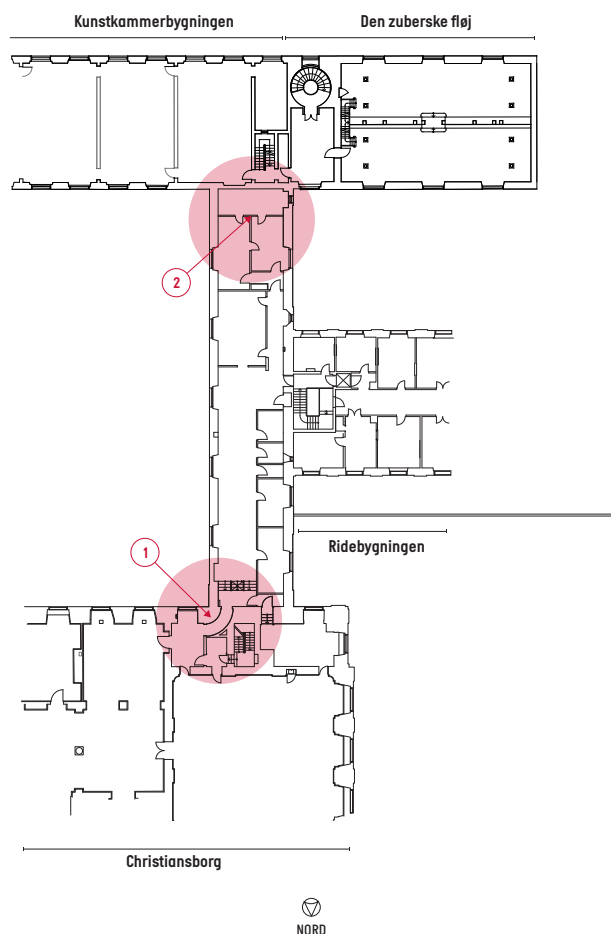
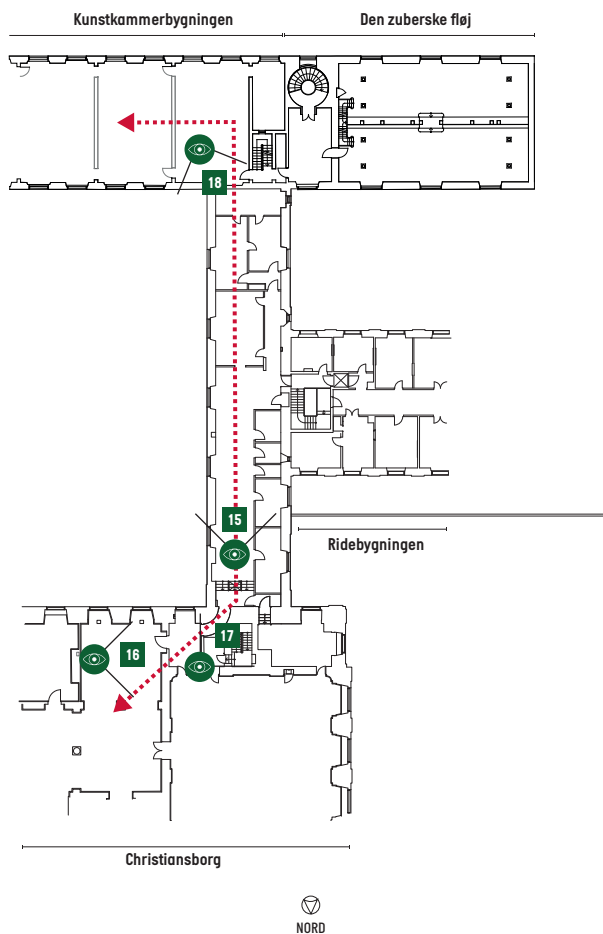
En af hovedideerne bag konceptet omkring overtagelsen af Rigsarkivets bygninger er, at det politiske liv i højere grad skal fordeles omkring Rigsdagsgården. Der bør derfor arbejdes videre med, hvordan et nyt flow etableres mellem Rigsarkivets bygningers 4. sal (Gehejmearkivbygningens 3. sal) og Christiansborgs 1. sal, hvor mulighederne for at åbne op og skabe visuelt udsyn mod bl.a. Rigsdagsgården er til stede.

Historisk set har der været forbindelse mellem bygningerne, men i dag er forbindelsesbygningerne (Ridebanen, forbindelsesbygningen og Christiansborg, samt Ministergangen, Pro-

vianthuset og Gehejmearkivet] helt eller delvist lukkede. Det vil være essentielt for udvidelsen af Folketinget, at forbindelserne mellem bygningerne genskabes og at de optimeres, så gangene kan rumme et vist flow af mennesker, der bevæger sig mellem Folketingets forskellige områder.

De nuværende forhold og de historiske, fredede bygninger, peger dog på en række opmærksomhedspunkter, hvor der skal findes de bedst mulige løsninger for at skabe den ønskede sammenhæng og flow som vist på figur 9.

Såfremt dette flow ikke kan genskabes på etagerne kan det blive nødvendigt med mere radikale og omkostningstunge indgreb.

FIGUR 10. De nuværende forbindelser mellem Folketinget og Rigsarkivets bygninger peger på en række opmærksomhedspunkter, hvor der skal findes løsninger. Ovenstående figur udpeger væsentlige opmærksomhedspunkter.

FORBINDELSE A

Forbindelsesbygning mellem Ridebanen, Den Zuberske Fløj og Christiansborg

Forbindelsesbygningen mellem Christiansborg, Ridebanebygningen og fremtidigt Den Zuberske fløj og dermed Rigsarkivets bygninger, er i dag indrettet med kontorer, mødelokaler og depotrum, der umuliggør passage til Den Zuberske fløj. Passagen fra Christiansborg til forbindelsesbygningen er ligeledes smal og snørklet.

Det anbefales, at der arbejdes videre med følgende:

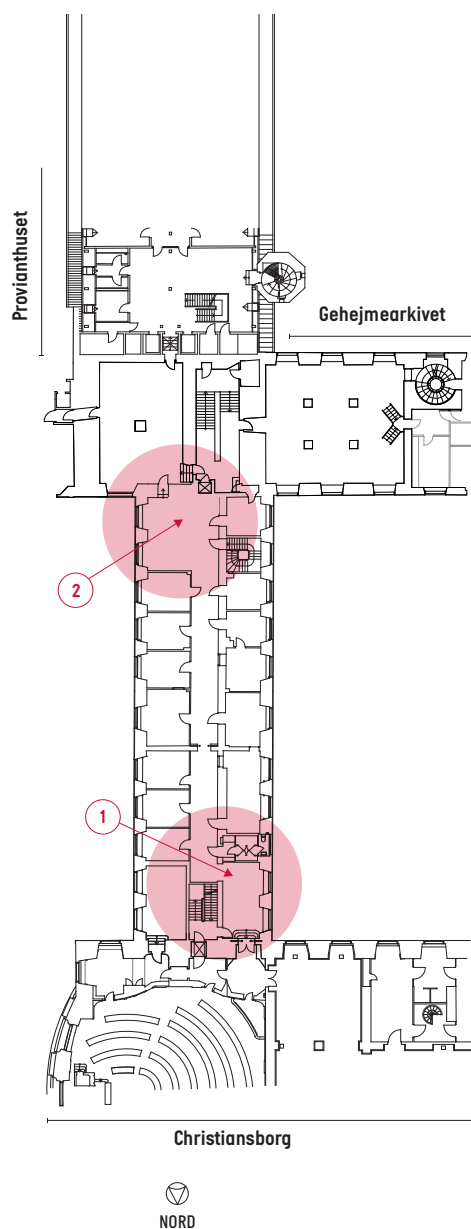
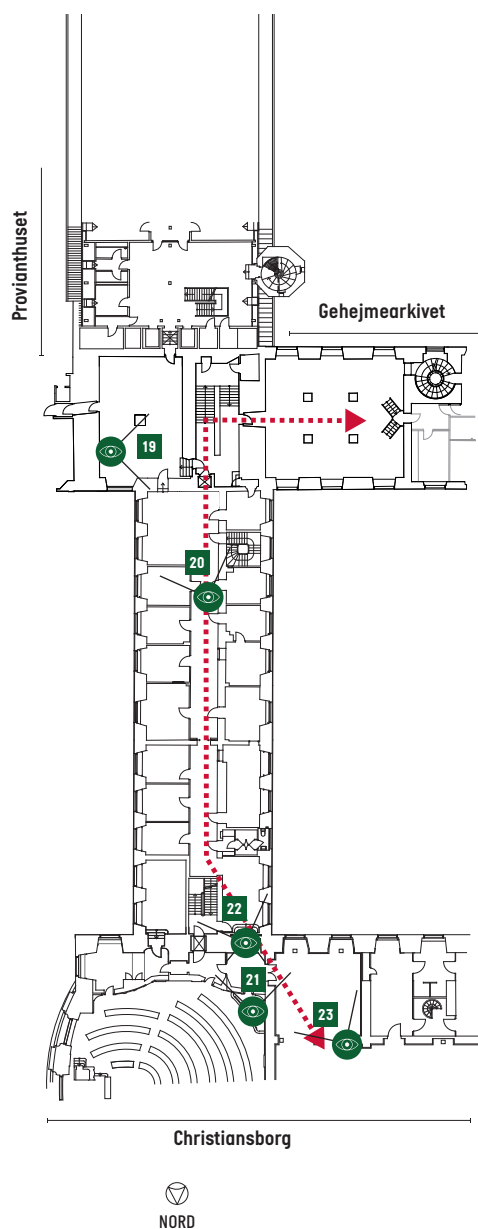
- At åbne op mellem forbindelsesbygningen og Den Zuberske fløj [løsning skitseret i 'Rigsarkivets bygninger på Slotsholmen' udarbejdet af Baumann Boe-Whitehorn]. Det

vil betyde nedlæggelse af kontorer og mødelokaler i den sydlige del.

- At der skabes en optimeret kobling mellem Christiansborg og forbindelsesbygningen, enten fysisk eller gennem wayfinding-tiltag.
- At der sikres god plads til gennemgang i forbindelsesbygningen, evt. ved at fritholde den del af bygningen, der orienterer sig mod Rigsdagsgården.
- At der arbejdes videre med en alternativ kobling af bygningerne, eventuelt gennem ydre forbindelser.

13. Billede fra Christiansborgenden af forbindelsesbygningen til Ridebanebygningen
14. Billede fra Christiansborg med kig til døren til forbindelsesbygningen til Ridebanebygningen.
15. Billede af den snævre hjørne gang mellem Christiansborg og forbindelsesbygningen til Ridebanebygningen.
16. Billede fra kunstkammerbygningen med kig til der hvor der foreslås gennemgang til forbindelsesbygningen til Ridebanebygningen.

FIGUR 11. De nuværende forbindelser mellem Folketinget og Rigsarkivets bygninger peger på en række opmærksomhedspunkter, hvor der skal findes løsninger. Ovenstående figur udpeger væsentlige opmærksomhedspunkter.

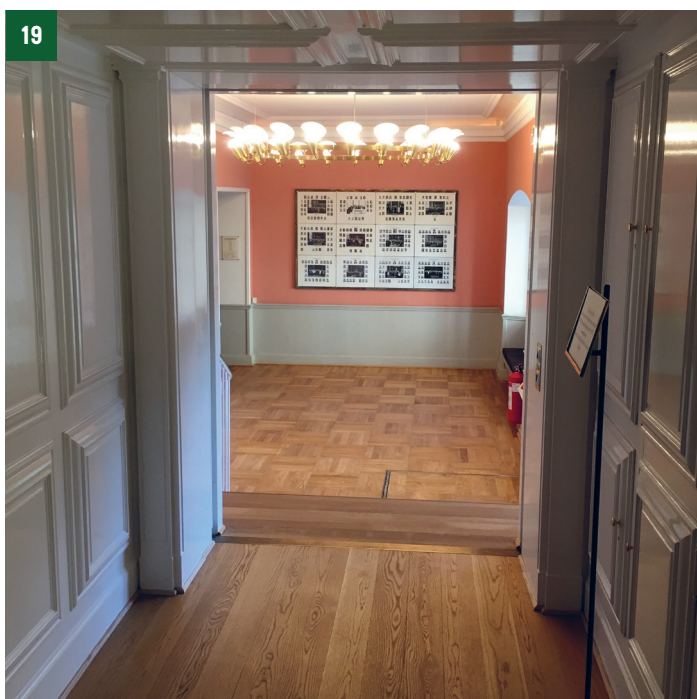
FORBINDELSE B

Ministergangen, Provianthuset og Gehejmearkivet

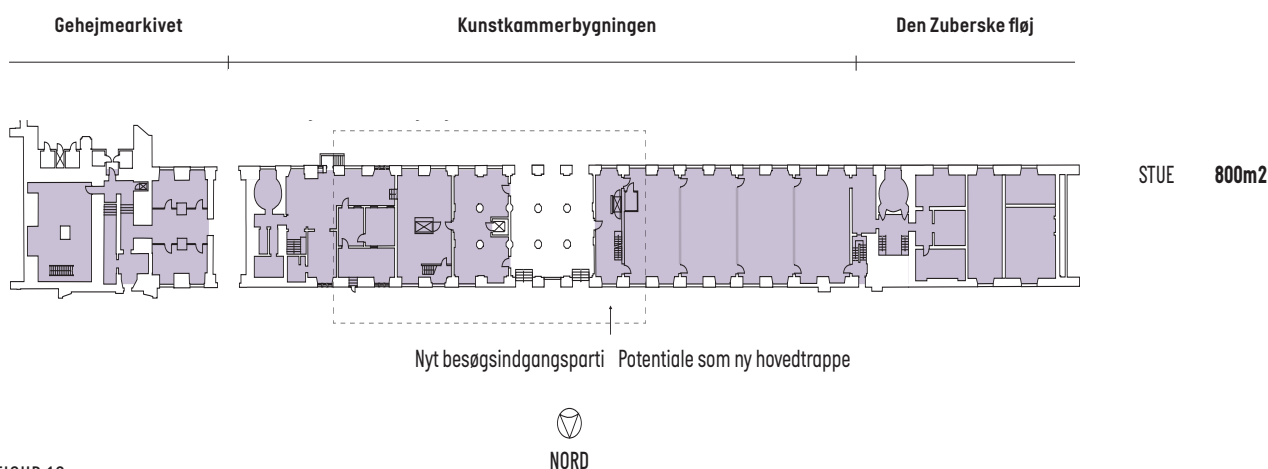
Forbindelsesbygningen mellem Christiansborg, Provianthuset og Gehejmearkivet og dermed Rigsarkivets bygninger, er i dag indrettet med kontorer. Der er i dag kun adgang til Gehejmearkivet gennem en snørklet og besværlig vej med mange niveauspring og døre. Passagen fra Christiansborg til Ministergangen er også her smal og snørklet.

Det anbefales, at der arbejdes videre med følgende:

- At åbne op mellem Ministergangen og Gehejmearkivet. Det vil betyde nedlæggelse og flytning af nogle af de nuværende lokaler og evt. sløjfning af en elevator.
- At der skabes en optimeret kobling mellem Christiansborg og Ministergangen, enten fysisk eller gennem wayfinding-tiltag.
- At der arbejdes videre med en alternativ kobling af bygningerne, evt. gennem ydre forbindelser.

17. Kig fra finansministeriets indgang i Gehejmebygningen mod der hvor der foreslås indgang til Rigsarkivets bygninger.
18. Billede fra Ministergangen med kig til overgangen til Gehejmearkivbygningen og Finansministeriet.
19. Billede fra hjørnegangen mellem Christiansborgenden og Ministergangen.
20. Billede fra Christiansborgenden af Ministergangen.
21. Billede fra Christiansborg med kig til Døren der forbinder gennemgangen til Ministergangen.

FIGUR 12

2

Opmærksomhedspunkt – Besøgsindgang / At skabe gode adgangsforhold for besøgende

Det er af stor vigtighed, at der skabes de mest optimale adgangs- og ankomstforhold for besøgende, da det må forventes, at Folketinget, med det øgede fokus på borgernes adgang, fremadrettet vil skulle servicere og sikkerhedstjekke et større antal besøgende end i dag.

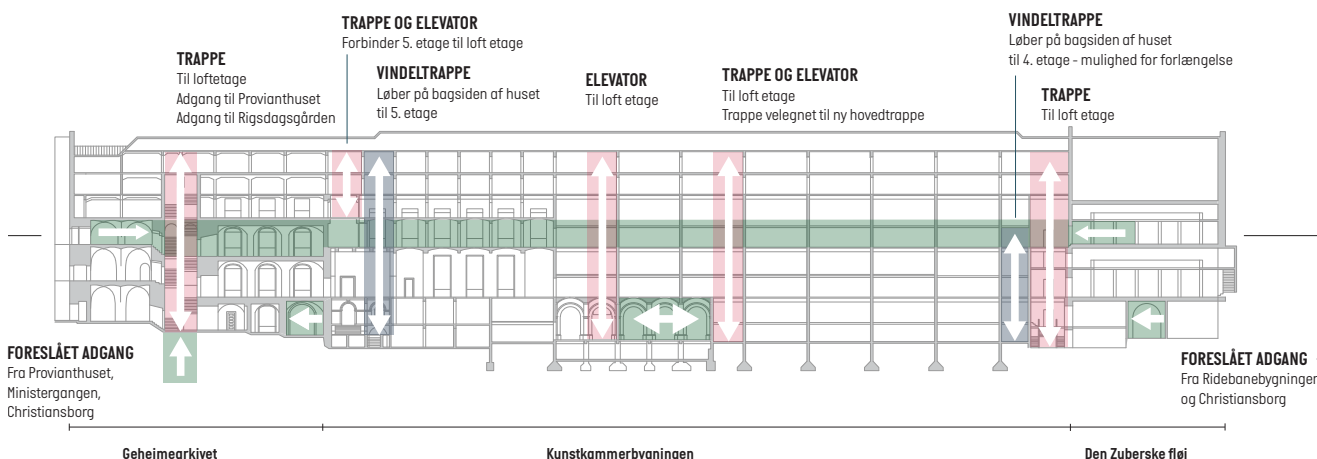
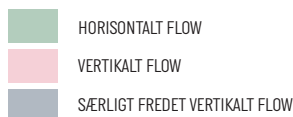
Som en del af konceptet for den mulige overtagelse af Rigsarkivets bygninger etableres et nyt tyngdepunkt med bl.a. besøgsområde, og det anbefales, at en ny primær besøgsindgang placeres i forbindelse med den centrale gennemgang i Rigsarkivets bygninger til Bibliotekshaven. I den forbindelse sætter de fredede bygninger en begrænsning på størrelsen af besøgsindgangen - og dermed på et naturligt flow ind og ud af bygningen.

Det kan vise sig, at en besøgsindgang i den centrale gennem-

gang i Rigsarkivets bygninger til Bibliotekshaven pga. fredningshensyn ikke er den mest hensigtsmæssige løsning og at der i stedet skal tænkes i mere radikale og omkostningstunge løsninger.

Det anbefales, at der arbejdes videre med:

- Hvordan der mest optimalt etableres en ny besøgsindgang i forbindelse med hvælvingerne under Kunstammerbygningen, så den imødekommer sikkerhedskrav og ønske om optimalt flow og indslusning i besøgsområderne.
- Om det vil være en ønskeligt at undersøge mere radikale tiltag som for eksempel at overdække eller etablere en tunnel og besøgsindgang under Rigsdagsgården, der kan imødekomme sikkerhedskrav og ønske om optimalt flow og indslusning i besøgsområdet.

FIGUR 13

3

Opmærksomhedspunkt – Flow mellem etager og flugtveje / At skabe et godt flow mellem etagerne for besøgende, medlemmer og medarbejdere

Opmærksomhedspunkter i forhold til trapper, vindeltrapper, flugtveje o.lign.

Med en ny og mere intensiv brug af Rigsarkivets bygninger vil der være behov for at skabe bedre vertikale forbindelser mellem de forskellige etager.

Det anbefales, at der arbejdes videre med:

- At det fremadrettet undersøges om vindeltrapper og de to andre ligeløbstrapper kan forbeholdes personale, samt medlemmerne af Folketinget for at undgå flaskehalse, da disse er særligt fredede og derfor ikke har potentiale for at udvides t.
- At det fremadrettet undersøges, hvordan trapper i umiddelbar forbindelse med det nye ankomstområde kan udvides, så de kan fungere som fremtidige hovedtrapper, hvor bygningen ikke er så restriktivt fredet. Trapper her vil være et godt bud på de primære trapper som gæster og store grupper skulle bruge for at undgå at belaste de andre trapper.

Behov for at etablere flugtveje i Rigsarkivets bygninger så bygningsmassen kan modtage et større flow af mennesker

Placeringen af en række nye aktiviteter, og særligt borgerrettede aktiviteter, i Rigsarkivets bygninger medfører et behov for at tilføje flere og større, direkte flugtveje. Nogle meget foreløbige anbefalinger til dette kunne være:

- At rydde og udvide området omkring de centrale hvælvninger i Kunstammerbygningen og herved skabe et bedre flow både ud og ind af bygningen.
- At rydde omkring og udvide de indre, mindre bevaringsværdige trapper og styrke forbindelserne mellem etage-funktionerne.
- Så vidt muligt at sikre de eksisterende vinduer i både Gehejmearkivet, Kunstammerbygningen og den Zuberske bygning og gøre dem til flugtveje.
- Såfremt fredningshensynet ikke tillader ovenstående ændringer kan det blive nødvendigt med mere radikale og omkostningstunge indgreb for at sikre flugtveje og et optimalt vertikalt flow.

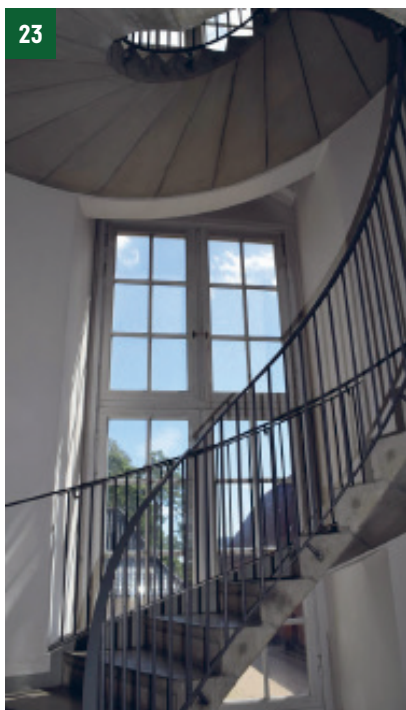
22

22. Indgangspartiet og vindeltrappen på bagsiden af huset ved Kunstkammerbygningen og Gehejmearkivbygningen.

24/25. Vindeltrappen i Kunstkammerbygningen ved Gehejmearkivbygningen.

23

23/26. Vindeltrappen i Kunstkammerbygningen ved den Zuberske bygning.

24

25

26

4

Opmærksomhedspunkt – fredninger / Tilpasning af nye funktioner til de historiske rammer

Rigsarkivets bygninger er fredede, hvilket betyder, at bygningerne i princippet er fredede både udvendigt og indvendigt. Når en bygning er fredet, skal der søges om tilladelse til alle ændringer, der går ud over almindelig vedligeholdelse. Der er derfor en risiko for, at de foreslåede funktioner og fordelingen af disse i det skitserede koncept ikke vil kunne gennemføres. I dette tilfælde kan det blive nødvendigt at finde mere eller mindre radikale og måske mere omkostningstunge løsninger.

Ydermere stiller fredningen krav om dobbelt argumentation ved udviklingen af Rigsarkivets bygninger: Dels skal alle tiltag være historisk og fagligt begrundet, hvilket kan underbygges gennem bygningsarkæologiske og arkæologiske

undersøgelser; og dels skal der argumenteres for, at ethvert tiltag er afgørende for brugen af bygningsanlægget. Bertelsen og Scheving Arkitekter har i 2014 kortlagt og vurderet bygningskomplekssets fredningsværdier og Baumann Boe-Whitehorn Arkitekter har i 2016 vurderet både værdier og udviklingsmuligheder. Med udgangspunkt i de to rapporter vurderes Rigsarkivets bygningers væsentligste bevaringsværdier at være følgende:

I den endelige programmering af bygningerne vil der skulle tages højde for bevaringsværdierne i Rigsarkivets bygninger. Der ses dog et potentiale i, at kravet om dobbelt argumentation, da Folketingets funktioner vil styrke Rigsarkivets bygningers ombygningshistorie, samt fortælle værdien om overgangen fra enevælde til demokrati og det samlede anlæg omkring Rigsdagsgården.

Bevaringsværdier i Rigsarkivets bygninger		
• Fortælle værdien om Slotsholmens bebyggelseshistorie • Slotsholmens eksemplarisk sammensatte bebyggelsesmiljø • Fortælle værdien om overgangen fra enevælde til demokrati • Det samlede anlæg med Biblioteksgården og Rigsdagsgården • Forbindelserne til de omkringliggende bygninger		
Gehejmearkivbygningen	Kunstammerbygningen	Den Zuberske bygning
• Bygningens rolle som knudepunkt og overgangssted til de omgivende bygninger • De indvendige, originale hvælve • Opførelsen af et samlet arkiv, var et langsigtet oplysningsprojekt og blev grundlag for vores forskningstradition.	• Fortælle værdien i ombygningshistorien: fra lukket skatte-kammer til åben arbejdsplads • Fysisk er bevaringsværdien knyttet til steder hvor originale materialer træder frem og i mødet mellem originale og nye materialer • Passagen under bygningen til Bibliotekshaven	• Dets ydre tilpasning til de omgivende bygninger • De velbevarede gyldne sale og deres træarbejde • Salenes værdi i ligheden til Kunstammerbygningens store sal, inden den gennemgribende ombygning.

Selvom der er muligheder i at flytte Folketingets funktioner over i Rigsarkivets bygninger, indebærer fredningen også en række ubekendte og muligvis udfordringer i en sådan grad, at funktioner og fordelinger vil skulle gentænkes. Nedenfor er hovedudfordringerne ved funktionstilpasningen i Rigsarkivets bygninger skitseret.

- Tilpasningen til de borgervendte funktioner i Rigsarkivets bygninger kan møde udfordringer, særligt ved etableringen af en ny besøgsindgang og flugtveje til et større publikum. Hvis der fx ikke gives tilladelse til at fjerne vægge i de omkringliggende rum ved den centrale gennemgang til Bibliotekshaven, eller hvis man ikke kan bryde igennem etagerne eller udvide trapperne i de vertikale flow vil man ikke kunne få den ønskede rummelighed og flow som en besøgsindgang kræver. Samtidig er stueetagen i Kunstkammerbygningen lavloftet hvilket vil udfordre yderligere.
- De parlamentariske funktioner kræver moderne udvalgslokaler, som er teknisk opdaterede og byder på gode arbejdsforhold som bl.a. ventilationsmuligheder. Dette kan harmonere dårligt med bygningens fredning, selvom man kan arbejde med at gemme disse i paneler og lign. Derudover kan fredningen også besværliggøre eller hindre et ordentligt flow gennem Ministergangen, Gehejmearkivbygningen og Provianthuset, samt gennem forbindel-

sesbygningen, Ridebanen og Kunstkammerbygningen på 4. etage, hvilket vil udfordre en flytning af de politiske og parlamentariske funktioner. Lykkes det ikke at skabe flowet i forbindelsesbygningerne kan det blive nødvendigt at undersøge andre og mere radikale løsninger for at skabe et flow (fx underjordisk tunnel, gangbroer el. lign.).

- Etableringen af administrative funktioner på de øverste etager i Rigsarkivets bygninger kan blive en udfordring, særligt i forhold til etableringen af kontorfaciliteter, der lever op til arbejdsmiljølovgivningen. Selvom der er etableret tagvinduer i Gehejmearkivbygningen, og der tidligere har været tagvinduer i Kunstkammerbygningen, som kunne genetableres, er der en risiko for, at fredningen forhindrer etableringen af tagvinduer eller at tagvinduer stadig ikke vil kunne leve op til arbejdsmiljølovgivningens krav til loftshøjde, belysning og indeklima.
- Derudover er det usikkert, hvordan fredningsmyndigheden vil forholde sig til en eventuel fjernelse eller ændring af de ristegulve, der blev etableret ved ombygningen af Kunstkammerbygningen i 1909. Dette er et forhold, der især kan få betydning for etableringen af de borgervendte og parlamentariske funktioner i det nuværende koncept.

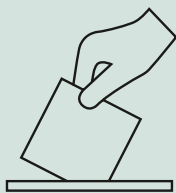

5

BILAG

Tendenser af betydning for Folketinget

Demokratiet er under forandring. Den måde det politiske og parlamentariske arbejde udfolder sig på er under forandring og borgernes og mediernes adfærd er under forandring. Samtidig er verden omkring Danmark i hastig forandring, både den internationale og digitale verden, med et ændret trusselsbillede og helt nye former for samarbejde og kommunikation. Dette giver en række muligheder og udfordringer for Folketinget, der samlet set kalder på, at Folketinget fremtidsikres på den lange bane.

TENDENS 1: ET DEMOKRATI I FORANDRING

Faldende tillid

Tilliden til det etablerede system og demokratiet er faldende, især blandt unge europæere.⁴ I Danmark gælder det næsten udelukkende tilliden til politikerne, Folketinget og partierne, der siden 2010 har været faldende, særligt blandt de dårligst stillede borgere i samfundet. Undersøgelser viser, at den stigende politiske mistillid bunder i en personlig utryghed blandt flere befolkningsgrupper og i en følelse af ikke at være repræsenteret eller have mulighed for at deltage.⁵ Samtidig har finanskrisen i 2008-9 og den efterfølgende håndtering af krisen, spillet en rolle ift. befolkningens tiltro til, at landets politikere kan give løsninger på verdens og landets problemer.⁵ I stedet mener flere, at disse løsninger i dag skal findes blandt eksperter, virksomheder og civilsamfund.⁶

Den politiske forbruger

Danskerne deltager aktivt i politik, men det finder i stigende grad sted i andre samfundsmæssige sfærer end den traditionelt politiske. Tilslutningen til de danske partier har i en lang årrække været dalende og ligger i dag på 3-4% af danskerne. Derved frasiger mange borgere sig indflydelse på partiernes politik og på hvem der kan stille op til Folketingsvalg.⁷ Tilslutningen til Folketingsvalget er fortsat høj, men den danske borger er i højere grad karakteriseret ved at være en politisk forbruger, der engagerer sig i enkeltsager, debatterer på de sociale medier og shopper rundt mellem de forskellige partier.

Politisk samskabelse

I et forsøg på at styrke repræsentativiteten i det politiske og parlamentariske arbejde er en række nye initiativer dukket op. Flere steder har borgere og ildsjæle selv taget initiativ til at sætte deres præg på den politiske dagsorden, fx G1000, en borgerdrevet platform for demokratisk innovation⁸, der har spredt sig til flere lande i Europa. Flere udenlandske parlamenter følger trop, bl.a. i Australien, Tyskland og Finland, der i disse år eksperimenterer med direkte demokrati og politisk samskabelse gennem digitale platforme, borgerhøringer, borgerpaneler og borgerdrevne beslutningsforslag, og gennem deliberativt demokrati, som fx Melbournes 10 års finansielle plan.⁹

4 Se bl.a. Young Europe 2017 – The Youth Study of TUI Foundation – <https://www.tui-stiftung.de/en/media/young-europe-2017-the-youth-study-of-tui-foundation/>

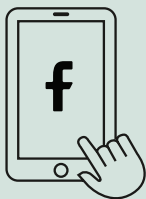
5 Se Jørgen Goul Andersen bidrag til DEOs demokratistafet 2017 Hvorfor smuldrer tilliden til politikerne? – <http://deo.dk/eu-nyt/reportager/2016/hvorfor-smuldrer-tilliden-til-politikerne-koebenhavn/>

6 Det er bl.a. baggrunden for Sustainia100, Sustainias årlige guide til 100 innovative bæredygtige løsninger fra hele verden – <http://www.sustainia.me/solutions>

7 Folketingsmedlemmernes sammensætning udgør langt fra et repræsentativt udsnit af befolkningen hvad angår uddannelse. Se bl.a. Borgerlyst essay om demokratiets udviklingshistorie fra 2012. <http://borgerlyst.dk/demokratiets-udviklingshistorie-18-djoficering/>

8 Se demokrati-initiativet G1000, der samlede 1000 belgiske borgere i 2011 til 10 timers borger deliberation – <http://www.g1000.org/en/manifesto.php>

9 Et andet eksempel på politisk samskabelse er budgetplanlægning gennem borgerjuryer, som gennem møder og høringer sammenfatter budget anbefalinger til de borgervalgte, læs her hvordan de lagde deres 10 årig budgetplan i Melbourne i 2014 – <https://participate.melbourne.vic.gov.au/10yearplan>

TENDENS 2:

ET ÆNDRET MEDIEBILLEDE

Faldende tillid

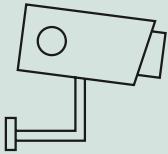
I lighed med politikerne, lider medierne af et tillidstab. Digitaliseringen har sat de traditionelle medier under pres, og nyhedsstrømmen er i stigende grad rykket over på de sociale medier, der med let tilgængelige, korte og fængende overskrifter særligt appellerer til de unge. Mediernes interne konkurrence skal ses i dette lys, fordi klik både giver opmærksomhed og annoncekroner. Fokus i dækningen af det politiske arbejde rykker derfor i stigende grad fra væsentlighedsprincippet til performance og kuriosa ift. enkeltsager, personsager og rygter, der er nemme at forholde sig til og forarges over.¹⁰

Den politiske scene - fra indhold til underholdning

Digitaliseringen og det ændrede medie billede smitter ligeledes af på det politiske arbejde. Med digitaliseringen er store dele af den politiske samtale rykket ud af Folketinget og politikerne vurderes ofte på deres medietække frem for på deres evner og deres langsigtede politiske visioner. Dette understøttes også af mediernes dækning under forhandlinger og forlig, der ofte foregår bag lukkede døre, og efterfølgende præsenteres i medierne som en sejr eller et tab for den enkelte. Det fører til en stigende populisme i den politiske debat og til en ødelæggende konkurrence internt mellem partierne, med fokus på konkurrentens svagheder.¹¹ Ligeledes svækker den manglende åbenhed omkring den politiske proces Folketingets position og befolkningens ejerskab til nye reformer og lovgivning.

¹⁰ Lea Korsgaard, Den der råber lyver, 2017, Lindhardt og Ringhof

¹¹ Se Nynke Tromps TEDx Talk fra 2012 om Disrupting democracy – <https://www.youtube.com/watch?v=090nfczjNHA>

TENDENS 3:

SIKKERHED OG SERVICE

Et skærpet trusselsbillede for symbolmål

Ifølge Center for Terroranalyse under PET er terrortruslen mod Danmark høj, og dette gælder særligt symbolmål som Folketinget, sikkerhedsmyndigheder og andre myndigheder/myndighedspersoner.¹² I den forbindelse udgør Rigsarkivets bygningsmasse i dag en potentiel udfordring, da den ligger i umiddelbar forlængelse af Folketinget, uden at leve op til samme sikringsniveau ift. adgangskontrol, vinduer, døre, videoovervågning mm. En eventuel overtagelse af Rigsarkivets bygninger ville skabe et større areal med ensartet sikkerhed og derved en stærkere ydre skal, samt et mere smidigt sikkerhedssystem.

Integreret sikkerhed

Udviklingen på det digitale område omkring sikkerhed giver nye muligheder for større samfundsinstitutioner, lufthavne mm. ift. at indtænke usynlige sikkerhedsforanstaltninger, der kan bidrage til at give de besøgende eller rejsende en behagelig og problemfri oplevelse af at skulle sikkerhedstjekkes. Samtidig peger undersøgelser på, at omfattende og synlige sikkerhedstjek ikke nødvendigvis øger følelsen af tryghed¹³. De senere år har der derfor været et øget fokus på integreret sikkerhed, dvs. på at sikkerhed, service og digitale løsninger bør gå hånd i hånd. Dette ses bl.a. i Københavns Lufthavn, Tokyo Lufthavn m.fl.¹⁴

12 Fra PET og Center for Terror Analyse Vurdering af terrortruslen mod Danmark Februar 2017
<https://www.pet.dk/~media/VTD%202017/VTD2017DKpdf.ashx>

13 Tydelige sikkerhedselementer som overvågningskamera, hegn o.lign. øger folks opfattelse af at der er usikkert at opholde sig, læs Anna Minton's artikel i the guardian om praksis af forskning på området i CCTV increases people's sense of anxiety fra 30. Oktober 2012 –
<https://www.theguardian.com/society/2012/oct/30/cctv-increases-peoples-sense-anxiety>

14 Fra branche magasinet Security Magazine, om hvordan brandslukkere nu kan gemmes i interiør og arkitektur, og løse flere sikkerhedsopgaver på en gang i artiklen Invisible Security and Innovative Architecture Combined februar 2008 –
<https://www.securitymagazine.com/articles/79068-invisible-security-and-innovative-architecture-combined-1>

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Øget fokus på nye dialog- og inddragelsesformer

Udviklingen af de fysiske rammer kan ikke stå alene ift. at skabe et af verdens mest åbne parlamenter, men skal følges op af nye parlamentariske processer og lyst til at invitere ind i politikskabelsen. Folketinget er allerede i gang med dette arbejde og bør fortsat eksperimentere med nye inddragelsesformer og dialog.

Repræsentativitet og deltagelse

Det repræsentative demokrati er udgangspunktet for Folketingets arbejde. De borgerrettede og inddragende tiltag skal ikke erstatte dette, men kan fungere som et supplement, der kan bringe nye synspunkter i spil og herigennem styrke det politiske og parlamentariske arbejde.

Folketinget som centrum - men hele Danmark som deltagere

Folketinget som centrum for den demokratiske samtale må ikke overskygge vigtigheden af politikernes virke ude i landet. Folketinget er hele landets parlament, der engagerer og vækker nysgerrighed hele vejen rundt. Samtidig udgør Slotsholmen og dens institutioner et naturligt centrum for magt, demokrati, historie og kultur i Danmark og udviklingen af Folketingets borgervendte aktiviteter vil blot gøre et besøg på Slotsholmen endnu mere relevant.

Adgang og flows

Det bliver en udfordring at binde Folketingets og Rigsarkivets bygninger sammen på en måde, så der skabes et naturligt flow omkring Rigsdagsgården. Omvendt er det essentielt at disse forbindelser etableres, så Rigsarkivets bygninger føles som en naturlig del af Folketinget. Såfremt det ikke lykkes at skabe en god gennemgang mellem de nuværende bygninger kan det blive nødvendigt at finde mere radikale og omkostningstunge løsninger på disse forbindelser.

Anlægs- og driftsøkonomi skal tænkes sammen

Det vil kræve en betragtelig investering at overtage og ombygge Rigsarkivets bygninger, så de kan blive en del af Folketinget, og samtidig vil det få økonomiske konsekvenser på driftssiden med alle de nye borgervendte aktiviteter. Når forretningsmodel, rumprogram, formidlingskoncept og organisationsmodel udvikles, bliver der derfor vigtigt at tænke drift og anlæg tæt sammen.

Midlertidig omdannelse og testballoner

Der kan opstå en situation, hvor Rigsarkivet trinvist udflyttes og Folketinget gradvist overtager dele af Rigsarkivets bygninger. Her kan det være et dilemma, hvorvidt dele af bygningen skal tages i brug før andet. Ulempen er, at det vil være økonomisk og praktisk fordelagtigt at lave én samlet ombygning af Rigsarkivets bygninger; men det vil samtidig være oplagt at kunne tage tomme lokaler i brug med det samme, og afprøve udviklingsmulighederne for eksempel gennem midlertidige tiltag, events og udstillinger.

Billedreferencer

Forside:	BARK Rådgivning
Billede 1:	E. M. Kennedy instituttet
Billede 2:	Museum of Australian Democracy
Billede 3:	Portcullis house - Parliamentary copyright images are reproduced with the permission of Parliament
Billede 4:	newDemocracy og South Australian Government, fra Borger Jurien om nukleare brændselskredsløb i South Australia.
Billede 5:	G1000
Billede 6:	Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 39
Billede 7:	BARK rådgivning
Billede 8:	Bertelsen & Schevings rapport Vurdering af fredningsværdier. Rigsarkivet. s. 15
Billede 9:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 48
Billede 10:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 37
Billede 11:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 41
Billede 12:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 50
Billede 13:	BARK rådgivning
Billede 14:	BARK rådgivning
Billede 15:	BARK rådgivning
Billede 16:	BARK rådgivning
Billede 17:	BARK rådgivning
Billede 18:	BARK rådgivning
Billede 19:	BARK rådgivning
Billede 20:	BARK rådgivning
Billede 21:	BARK rådgivning
Billede 22:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 27
Billede 23:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 52
Billede 24:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 51
Billede 25:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 51
Billede 26:	Bauman Boe-Whitehorns rapport Rigsarkivets Bygninger på Slotsholmen s. 39
Bagside:	Folketingets Billede af Christiansborg af Fotograf Anders Hviid

BARK
BARK